

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy óra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy óra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, június 24.

Mai számunk több közleményei:

Vezércikk: Egy cikksorozat tanulságai.
Kocsiadás.

A kínai háború.

A magyar trón jövője.

Tisza István gróf válasza a beszéde elleni kritikákra.

Munkácsyné levele.

Ósbudavári kaland.

Kettős öngyilkosság.

Leányok tárlata.

Vadák Krüger becsülete ellen.

Szenzációs leleplezések a lottókirály 400,000 koronájáról.

A tiz szobor.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.

Tárcza: A gyerekekért. Irta: Kóbor Tamás.

Csarnok: Az utolsó nagy színész. Irta: Váradai Antal.

Egy cikksorozat tanulságai.

Arad, június 23.

Volt egyszer egy „Nagyfogyasztó”, aki pár napi távollét után visszatért Aradra, és elkésve értesült a városi közgyűlés azon határozatáról, hogy a közgyűlés „mészes és nem is egészen közérdekű agitációk megeseve”, levette napirendről a villamvilágítási vállalat ajánlatát. És mivel hogy a Nagyfogyasztó a közgyűlésen nem lehetett jelen, egyik helyi lap hasábjain panaszolta el rettenetes keserveit, melyekből megtudhatta a világ, hogy a város érdekeit tulajdonképpen a villam-

világítási részvénytársaság szolgálja első sorban és csak azután következnek a város atyái, Arad tisztviselői és a közvélemény szolgálatában álló organumok: a lapok. Vagyis, aki utjába mer állani a villamos vállalat üzleti manipulációinak, az a város érdekeit sérti meg, és felszólamlásával olyan pusztításokat visz véghez, melyeket helyrehozni a jobbak igyekezete évek hosszú során át sem képes.

Nos t. Nagyfogyasztó ur, lapunk elkövette azt a bűnt, hogy agitált a villamos vállalat ajánlatával szemben, és e bűnököt még tetézte azzal, hogy az ön kedvéért, az ön meggyőzésére egy cikksorozatban mutatta ki némi csekély részét ama fogyatkozásoknak, félszepségeknél és rosszindulatú üzleti intézkedéseknek, melyek a közönség bosszantására és kárára évek óta divatban vannak az aradi villamos telepen.

Igen, ezek a bűnök a mi lelkünkön száradnak.

Most hogy jelen közleményünkkel lezárjuk egyidőre a villamos aktákat, ne gondolja ám, hogy azért teszszük, mintha kifogytunk volna a panaszokból és a hatodik, nyolczadik, tizedik, huszadik közleményünkön már ismétlésekbe kellene bocsájtkoznunk. Oh nem! Ha csak azokat a felszólamlásokat közölnénk le, melyek a közönség köréből érkeztek be hozzánk a cikksorozat folyama alatt, akkor is telle-

nek még néhány hétre való. De mi nem folytatjuk tovább. Nem pedig azért, mert érezzük, hogy már önnek is elment a kedve a nyílt levelezéstől, mert meggyőződött először arról, hogy villamos-párti lévén, jobb volt jelen nem lenni azon a nevezetes városi közgyűlésen, másrészt pedig arról, hogy aki egy várossal évtizedekre szóló üzletet akar kötni, annak titkos tárgyalásokra alkalmat adni, épp úgy nem czélszerű, mint beugrani. Sőt talán az sem titok már ön előtt, hogy a husz percentes engedményt, melynek elvesztéseért a városi közgyűlést és lapunkat okozta: más élelmesebb „nagyfogyasztók” nemcsak hogy tényleg élvezik, de tiz százalékkal még lejjebb is szoritották. És végül belátja, hogy az olyan iparvállalattól, melylyel szemben panaszaiából kifogyhatatlan a nagyközönség, egy a város érdekeire czélzó szerződés-változtatást remélni nem lehet.

Mégis, tisztelt Nagyfogyasztó ur, önnek fáj ugy-e, hogy ennyire pörére vetköztetünk egy aradi vállalatot, mikor éppen oda kellene törekednie egy a közérdeket szolgáló organumnak, hogy minél hathatósabb támogatásban részesítse a helyi ipart. Nos, ez se fájjon önnek. A villamosági vállalat, noha aradinak nevezi magát — *nem aradi*. Nem aradi részvénytársaság, mert nincs érzeke az aradi szükségletek iránt és mert *nincs itt elhelyezve*

TÁRCZA.

A gyerekekért.

Irta: Kóbor Tamás.

Pongrácz Ambrus, a ki a gépgyárban hivatalos, a mint egy este hazaért Erzsébetfalvára, a feleségét ágyban találta, az ételét pedig hiába kereste. Nem volt, hiába, az asszony nem tudott már a lábán állani s bizony jó volna most, ha ő főzhetne az asszonynak egy kis meleg levest, vagy inkább teát, hadd izzadná ki a betegségét. A gyerekek turót vásároltak délben, a legidősebbik, a hétéves Annus hozta a Kovácsnéától, a ki Pesten tejfélékkel szokott kofázkodni.

Az asszony, a ki különben eléggé jól megtermett asszonyság volt, már egy hete érezte hogy valamije nincsen rendben, de csak huzta a meddig huzhatta. Most is, hogy ágyba dőlt, nem a bajáról beszélt, hanem hogy mi lesz, ha holnap sem kelhet föl.

Pongrácz Ambrus végignézte a mestergerendás plafont, aztán azt mondta:

— A doktor urért megyek.

Nem, még nem. Megeszi őket a patika. Várni kell, hátha kilábad magától.

Pongrácz Ambrus nem nagyon tartóztatta magát vissza, lehorgasztotta a fejét és fölshelte a kenyeret a gyerekek között, a kiket a szokatlan helyzet csöndessé tett. Bizony, ha megspórolhat egy pengőt a doktortól meg a patikától, szívesen teszi, mert nincs.

— No jól van, — biztatja az asszonyt, — csak izzadjál, ez a legjobb.

Az asszonyról csorog a verejték, az arca ég a láztól, de csak állig huzza föl a dunyhát és izzad mindhalálig. A hétéves Annus megveti a fekvőhelyet, a három testvérkéje vetkőzik és összebujik. Annuska még vizet készít egy székre az édes anyjának. Akadt valahol egy fél citrom is, azt megszózza, ugy adja oda neki. Ez is nagyon jó a láz ellen.

Másnap, hogy az asszony állapota csak nem javult, Pongrácz Ambrus hajnali öt órakor bambán végig huzta a kezét a hideg homlokán és azt mondta:

— Most már megyek, talán hazaeresztenek.

Nem, nem, sokkal jobban van, ne mulassza el a dolgát, majd eligazítanak mindent. Egy kicsit pihen még, aztán föl tud már kelni. Ha pedig nem, akkor Annus nem egy el az iskolába és elvégzi a legszükségesebbet.

Pongrácz Ambrus belenyugodott és meg sem kérdezte, hogy hazaeresztik-e. Estére hazaérve, egy természetes asszonyságot talált a háznál, Fejes Borcsát, a ki mosónő, ha dolga akad, de most nincs és hallotta, hogy baj van Pongráczéknál, hát szivességből beállt addig, a míg a beteg magához tér. Orvosságos üveget is talált, mert bizony szükség volt rá, a szegény majd megfuladt, el kellett küldeni a doktorért.

— Ma jól van, — mondta Pongrácz — majd holnap kérek egy kis előleget.

Ezuttal kapott vacsorát, igen jó volt. Rágyujtott a pipára is, ugy mondta:

— Aztán nem leszünk hálátlanok.

— Sohse tegye, — véli Fejes Borcsa.

Ugy sincs dolga, aztán meg itt alszik, la-

kása ugyan van, de hisz nem veszít vele semmit, ha nem alszik otthon, viszont itt kosztol is, ezzel is megtakarítja a maga főzését. Ő ugyan ott marad akármeddig, de kívánja, hogy Pongráczné asszony minél hamarabb gyógyuljon föl, de ezt nem azért kívánja, mintha sokalná az ápolást.

Fejes Borcsa igen derék asszonyszemély volt. Ugy perdül a szobában, mint a vidám fürgeteg. A munka csak ugy suhogott a kezében. Többet értett, mint az orvos; ahogy hozzá ért a beteghez, az már jobban lett tőle. A gyerekeket is körül tudta czírozgatni, játszózatot velők, édes galambkáimnak nevezte őket és olyan szíves, nyájas hangon parancsolgatott az Annusnak, hogy a különben lusta gyerek csak ugy repült, hogy megtegye.

Éjszakára pedig oda feküdt a beteg ágya elé a földre, míg Pongrácz Ambrus, a ki átengedte az egész ágyat a feleségének, a konyhába vonult, mivelhogy ott nyugodtabban alhatik.

Igy telt, mult az idő keserves három héten keresztül, a meddig is rengeteg sok pénz vándorolt a patikába, minden haszon nélkül. Mert a szegény asszony, ugy látszik, sohase fogja elhagyni az ágyat.

Tudta azt mindenki, csak Pongrácz Ambrus nem akart róla tudni. Igaz szeretetet érzett a felesége iránt, a ki sok buban, hajban mindig hűséges társa volt és mindig jól tartotta, akkor is, a mikor nem volt keresete.

— Na jól van — biztatta a beteget, a ki csontig lesóványodott már és zavartan pacskolta

egy részvénye sem. Sőt annyira idegen, hogy Arad iparának eddig sem közvetve, sem közvetlenül használni nem tudott, áramot ipari célokra nem szolgáltatott, az elektromos berendezések jogát pedig egy berlini cégnek adta el.

Ezzel tehát végeztünk egymással kedves *Nagyfogyasztó* ur, mert közöttünk és ön között többé nézeteltérés nincs.

Ha még van egy pár szavunk, az nem önnek szól, hanem Aradváros érdemes tanácsának. Azokhoz intézzük ezeket, kik nem tudták eddig, hogy matematikai pontossággal összeállított számbeli többséget is nyomtalanul elsöpör egy kis közhangulat, ha az az igazság erején épült fel. Azoknak szól ez, akik egy városi tisztviselőnek szabadság vagy előleg iránti kérvényét pontosan beviszik a pénzügyi és egyéb bizottságokba, míg ellenben egy milliót érő s a végében szinte kiszámíthatatlan horderejű üzleti kötést, csöndben, a nyilvánosság és a legitim bizottságok megkerülésével próbáltak elintézni.

Ha nem lennének meggyőződve, hogy mozgalmunk itt is megette a maga hatását, úgy megindítanánk egy cikksorozatot az ő számukra is. De mivel tudjuk, hogy ami történt, utóljára történt a torony alatt, tehát béke velünk — a legközelebbi szerződésváltoztatásig! * *

Koczdás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

A politikai sajtó, a mely nyáron, a mikor szünetel a parlament és elsimulnak a politikai hullámok, rendszerint itt-ott elhullajtott alamizsnából él, most váratlanul olyan falathoz jutott, a melyen hosszú ideig lakmározni lehet.

Hogy is ne! Alig néhány nappal a képviselőház kapuinak bezárása után gróf *Tisza* István, a ki a szabadelvűpártban a Széll-kabinet létrejötte előtt talán a legexponáltabb állást foglalta el, olyan beszédet mondott Nagyváradon, a melyre a volt nemzeti pártnak két vezére rögtön nyilatkozik és a *Tisza* beszédének

egyes részeit, meglehetősen mereven, bár udvarias formában visszautasítja.

Nosza rajta! Itt a pikantéria. Az ellenzék kapva kap rajta. Élesítsük ki — ugymond — a differenciákat, kéjelegjünk a széthúzásban, hátha szét lehetne robbantani a szabadelvű pártot, vagy legalább is olyan éket lehetne verni, a melynek kidöngetése nagy harcokba kerül.

Nos mi sietünk kijelenteni, hogy ez sikerülni nem fog az ellenzéknek. Mi úgy látjuk, és merjük állítani, hogy éles szemekkel és jól látunk, hogy itt csak félreértés van. Olyan félreértés, a mely — valljuk be őszintén, — hogy a volt nemzeti pártiak részéről némi féltékenységből és némi versenycsúszásból eredt.

A szabadelvű pártnak egy kis csoportja, a volt nemzeti párt, abban verseng, hogy ő becsesebb a szabadelvűpártra és ő reá támaszkodhatik jogosabban a kormány? Mi pedig úgy látjuk, hogy ebben némi kicsinyesség is van és ezt igen könnyű bebizonyítanunk. A *Tisza* beszédében egyrésztől és *Apponyi* Albert grófnak, valamint *Horánszky* Nándornak a nyilatkozataiban másrésztől olyan kapcsolatot és olyan közös politikai motívumokat látunk, a melyekből világosan kiderül, hogy a mig egyrésztől *Tisza* István nem is kereshette az ellentéteket, *Apponyi*ék józanul nem is akarták azoknak a kiélesítését. *Tisza* is, *Apponyi*ék is a Széll Kálmán programjára utalva hivatkoznak arra, hogy e program alapján maradtak, vagy egyesültek a szabadelvű pártban.

Már pedig ez a dolog lényege. A többi mind csak a volt nemzeti párt versengése, a mely nézetünk szerint felesleges.

Mert kétségtelenül bizonyos az, hogy mind a két árnyalat egyaránt becses a szabadelvű pártba és Széll Kálmán miniszterelnök egyaránt becsesnek is tartja azokat.

Mi azt hisszük, hogy *Apponyi* és *Horánszky* nyilatkozatai az utolsó fellobbanásai a mult parlamenti háboruszkodásnak, a melyek most végkép elenyésznek. *Apponyi*ék meg fognak és meg kell, hogy nyugodjanak abban, miszerint a multat végkép feledni kell!

És akkor ismét és végleg szent lesz a békeség.

TÁVIRATOK.

A párisi kiállításból.

Páris, június 23. (Saját tud. táv.)
Exner osztályfőnök, osztrák kiállítási kormánybiztos és neje tegnap a kormánybiztoság épületében fogadó-estélyt adott, melyen *Wolkenstein* gróf osztrák-magyar nagykövet és neje, *Call* és *Hartel* miniszterek és *Kielmannsegg* gróf helytartó és neje, valamint a nagykövetség egész személyzete és az osztrák-magyar gyarmat számos tagja vett részt.

A szultán részvéte.

Konstantinápoly, június 23. (Saj. tud. táv.)
Hohenzollern Jozefin hercegnő halála alkalmából a szultán részvétőtáviratot intézett *Vilmos* császárhoz.

Orosz-román egyezmény.

Pétervár, június 23. (Saj. tud. táv.)
Az orosz-román bizottság tagjai tegnap Odesszában aláírták egy egyezmény tervezetét, mely Oroszország és Romániára nézve egyenlő feltételeket állapít meg a *Duna Kilia* ágában való halászati jogokat illetőleg. Ez a tervezet nem tíz évre érvényes, mint a román kormány javasolta, hanem öt évre. — Az egyezmény célja főleg az, hogy az orosz és román halászok közt elkerültesse a viszályok.

Marokkó követelése.

London, június 23. (Saját tud. távirata.)
Mint a *Times* értesül a marokkói kormány június 9-én a francia kormányhoz az a formá szerű követelést intézte, hogy forduljanak európai választott bírósághoz ama vitás kérdések eldöntése végett, melyek a tuati, fidokolti és surarai oázisoknak francia részről történt megszállása következtében a két kormány közt keletkeztek.

a lesorvadt arcot, — majd kitatarozlak, ha elhagy a láz.

Pongráczné pedig ránézett nagy szomoruan és azt mondta:

— Csak a gyerekek miatt sajnálnám.

— Ha jól van, hiszen nem lesz semmi baj.

A beteg pedig egyre sopánkodott. Csak vége volna már, mert rengeteg sok pénz fogy, nem marad kenyérre való az urának, vagy a gyerekeknek. Aztán kezdett rendezkedni. Hogy kár lesz a fekete ruhájáért, elviselheti azt még valaki. Temetésre se költsenek sokat, inkább a gyerekeknek vegyenek cipőt.

Pongrácz Ambrus sirt és azt mondta, hogy ő nem hisz benne, minden jóra fordul, de ha mégis, nem nézi a pénzt, hanem olyan tisztességes temetést csinál, hogy megemlegetik a faluban.

Fejes Borcsa meg bólogatott a fejével és azt mondta: ugy is dukál.

Hogy mult az idő, Fejes Borcsa már egészen otthonosnak érezte magát. Szorgalmasgondos maradt, de már nem adta ugy az édeset, mint az első negyedben, a mi különben nem csoda. Bizony ráival a gyerekekre s olykor meg is verte őket. Ezt megcselekedte azelőtt Pongráczné is, de hogy a Fejes Borcsa is megtette, szörnyen fájt neki s noha nem mert neki szólni, a gyerekek megérezték ezt és hozzá bujtak, susogó hangon mindent elmondva neki, a mi rosszat a Borcsa néni rajtuk elkövetett.

— Engedelmeskedjetez neki, — mondta Pongráczné Annuskának — mert ha én meghalok, ő lesz a mostohátok.

Az urának pedig azt mondta:

— Ha én nem leszek, csak arra legyen gondod, hogy a gyerekekkel jól bánjék.

— Kicsoda?

— Hát a mostohájuk, — mondta egyszerűen és szemébe nézett az urának.

Ez nem szólt semmit, csak vakarta a füle tövét.

és további két hét multán szegény Pongrácz Ambrusné kivitték a temetőbe. Muzsika járt a koporsója előtt, kántor énekelt a sirján. A lányok fekete kendővel, a két fia gyászszalagos sipkával bambán, kisirt szemmel álltak a sir körül, a hová az anyjukat elsüllyesztették és gondoltak arra a mindenféle jóra, a mit otthon Fejes Borcsa a torra elkészített.

Hogy elmúlt a tor is, a gyerekek elpityeredve feküdtek le. Pongrácz uram most belefeküdhett ismét az ágyba, Fejes Borcsa az ő számára vetette meg. Mikor aztán mindent elvégzett, azt mondta:

— Most hát ennek is vége, Pongrácz uram.

Pongrácz uram szürkén bámult a kicsi lámpa körül bodorodó pipa-füstbe és nagyot sóhajtott:

— Az Isten megváltotta szegényt, — mondotta. Mi lesz mostan?

— Ezt akartam épen mondani, — szólt Fejes Borcsa és oda ült az emberhez az asztalhoz. — Mivelhogy Pongrácz uram most özvegy ember, én pedig már néznék a foglalatosságom után. Mert bizony annyi idő alatt az ember elveszti a házait, néhányan már irtak rám, hogy mást fogadtak.

Pongrácz uram a fejét vakarva nagyot nyel és kérdi:

— Hát itt akar hagyni?

Fejes Borcsa rándít a vállán.

— Mit csináljak? Az embernek cipőre van szüksége, aztán a magam holmiját se hagyhatom bitangul.

— El lehetne hozni, — véli Pongrácz uram — van itt még hely, a mi pedig nem kell, azt eladhatná. Ha elmenne, a gyerekekkel nem tudnék mit csinálni, cselédet kellene fogadni.

Fejes borcsa igent bólogat.

— Ez már igaz, mert asszony kell a háznál.

Pongrácz uram csak erre akart kifakadni.

— Megbecsülném, mint az első — mondja egyszerűen — aztán a gyerekek is megszokták már.

Fejes Borcsa egy kicsit gondolkozik, aztán mondja:

— De én csak hites feleségnek megyek, nehogy úgy járjak, mint az urammal, a ki egyszerűen odább állt.

— Hites feleségem lesz, — erősíti Pongrácz uram — nem is gondoltam másképp.

— Akkor nem bánom.

Elhallgatnak. Fejes Borcsa megint megszólal:

— Valami gyászruha után kell néznom akkor. Mert most már a családhoz tartozom.

Pongrácz Ambrus igen alkalmasnak véli erre a célra a megboldogult ünneplő fekete ruháját Fejes Borcsa elő is keresi, megvizsgálja a szoknyát, magához illeszti, aztán bólogat a fejével:

— Azt hiszem, jó lesz.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

Pekingből ezuttal kezdő utakon, Tokion át az a hír érkezik, hogy száznál több idegent meggyilkoltak. Ezek a hírek azonban régi keletiek, amennyiben a japánok e hó 15-ike óta nem kaptak értesítést Pekingből. És azóta ott a viszonyok nagyon megváltoztak.

A helyzet komolysága az osztrák és magyar kormányokat arra indította, hogy egy második hadihajót küldjenek ki a kelet-ázsiai vizekre.

A *Mária Terézia* torpedóromboló azt a parancsot kapta, hogy minél előbb induljon Kelet-Ázsiába. A hajónak hossza 170 méter, szélessége 16 méter. Gőzgépje 7000 lóerejű. A hadihajón 10 Krupp-féle ágyú és 20 gyorstüzelő ágyú van. Menetgyorsasága 19 tengeri mértföld óránként. A személyzete pedig 500 emberből áll.

Az olasz hadihajók közül — mint jelentik — a *Pisani Stromboli* és a *Vesuvio* indultak el.

Mai sürgönyeink a következők:

London, június 23.

A *Daily-Express* jelenti Sanghaiból tegnapi kelttel: A japánok e hó 15-ig terjedő híreket kaptak Pekingből. E szerint ott 100-nál több idegent megölték. E hó 15-ike óta nem érkeztek hírek Tokióba a követségekről.

Hongkong, június 23.

A *Pique* angol czirkáló és az *Otter* torpedóromboló ideérkeztek és sietve szentet vettek föl. A *Dun Juan de Austria* amerikai czirkáló Kantonba érkezett.

Berlin, június 23.

A csifui német konzul távirata jelenti: A *Kellmann* hadnagy tizennégy sebesült, köztük a parancsnok súlyos sebesüléssel. Takuval naponta hadihajó-összeköttetés van.

Pétervári, június 23.

Alexejeff altengernagy Port-Arthurból e hó 17-én kelt táviratában a takui erődök bombázásáról a következőket jelenti: Az *Algerine* angol czirkálónak két tisztje és négy tengerésze megsebesült, az *Illis* német hajón egy tiszt és hat matróz elesett. Az *Illis* parancsnoka és nyolcz matróz megsebesült. A *Lion* francia hajón három matróz megsebesült.

Szent-Pétervár, június 23.

A hivatalos lap közli *Alexejeff* altengernagynak Port-Arthurban június 17-én kelt következő táviratát: A Taku előtti ütközetben eloglalt négy kínai torpedóromboló közül az oroszok, angolok, francziák és németek egyet-egyet megtartottak.

Róma, június 23.

A lapok jelentése szerint valószínűleg a *Pisani Stromboli* és *Vesuvio* hadihajókat küldik Kinába. A *Carlo Alberto* czirkáló holnap indul Terinből Colomboba.

Berlin, június 23.

A testőrezredből nagyon sok önkéntes jelentkezik a kínai háborúba, úgy, hogy a szükséges szám négyszeresen van fedezve.

A műszaki csapat már össze is van állva. Egy tiszt, egy őrmester és 66 altiszt, illetve közemberből áll. — A négy gárdaezred gy úteget állít ki.

Az önkénteseket megvizsgálják s az egyenlően egészséges emberek közül előnyt adnak a könnyebbeknek.

Berlin, június 23.

Ideérkezett távirat szerint a *Hansa* német czirkáló hajó a kínai vizeken

egy kínai hajót elsüllyesztett s egy másikat elfogott. 50 kínai meghalt, 70 halálos sebet kapott.

Frankfurt a. M. június 23.

A *Frankfurter Zeitung*-nak azt táviratozzák New-Yorkból, hogy az ottani methodista misszió kábeltávíratot kapott Tien-einből, a mely tudatja, hogy 27 amerikai hittérítő közül 3 van csak életben, a többieket megölték a kínaiak.

Róma, június 23.

Négy páncélos hajó indul innen 1550 legénnyel, ágyúkkal és 7 golyósóróval Kinába. Valószínűleg a crutiai gárda két zászlóalját viszik. A *Carlo Alberto* páncélos hajót Colomboba rendelték, hogy a kínai vizeken az orosz hajóhadat utolérhesse.

Pola, június 23.

A *Mária Teresia* hadihajó reggel 5 órakor elindult Kinába. Utja 40 napra van tervezve.

Berlin, június 23.

Kielből jelentik: *Vilmos* császár az első tenberészetű zászlóalj elindulását e hó 30-ra tűzte ki. A szárazföldi hadsereg 500 önkéntesének éeérkezése után 1200 főnyi legénység fog készenlétben állani. A hidászok is teljes hadiállományban vannak már.

London, június 23.

A *Daily Mail*-nak jelentik *Szent-Pétervárról*, hogy *Miklós* ezár szerdán még tárgyalta *Murawiew* gróffal a Kina ellen követendő eljárásról s hangsúlyozta, hogy a válságot Angliával, Német- és Franciaországgal egyetértve kell megoldani.

Szent-Pétervár, június 23.

Kurropatkin tábornagy orosz hadügy-miniszter az összes sziberiai lovászvezéreket táviratilag mozgósította.

London, június 23.

Kinából újabb hír nem érkezett.

Washingtonból azt jelentik, hogy *Kempff* tengernagy távirata szerint *Tiencinben* az amerikai konzult és 40 angol s más hittérítőt legyilkoltak.

Ehhez a *Morningleader* azt teszi hozzá, hogy *Kempff* tengernagy a hatalmakat fenyegető komplikációkról is jelentést tett. A táviratnak ezt a részét azonban titkolják.

A washingtoni jelentések általában konstatálják, hogy a hivatalos felfogás a helyzetre nézve nagyon pesszimisztikus.

A magyar trón jövője.

— A trónöröklés kérdéséhez —

Arad, június 23.

Nyílt titok, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös egy grófnőt akar nőül venni. Ez a házasság és az ebből folyó állami és politikai következmények foglalkoztatják a sajtót hosszú idő óta.

Talán fölösleges is előrebocsátani, hogy az Osztrák-Magyar monarchiában a trónörökösödés a pragmática szankció által van szabályozva, nem lényegtelen azonban emlékeztetni arra, hogy a pragmática szankció, a hogy azt Ausztriában felfogják, nem azonos a magyarországgal. Az osztrák pragmática-szankciót 1713. április 19-én, VI. Károly császár bocsátotta ki. Magyarországon ennek a törvénynek a tartalmát az 1722. és 1723-iki I. II. és III. törvény-cikkkel szabályozták. A monarchia minden tartományában 1724. december 6-án publikálták a törvényt.

Azonban az 1713-iki pragmática-szankció nem teljesen azonos a fentemlített három törvény-cikkkel, ha a különbség mindjárt nem is lényeges. A magyarországi pragmática-szankció például azt követeli, hogy Magyarország királya a katolikus egyházhoz tartozzék, míg az osztrák trónörökösödési rend ilyen kikötést nem ismer. A különbséget talán történelmileg úgy lehetne magyarázni, hogy a pragmática-szankció nem került mint a király propositója az országgyűlés elé. Azonban úgy az örökös tartományokban, mint Magyarországon az örökösödési rendre nézve a pragmática-szankció a legteljesebb egyértelműséggel intézkedik, hogy örökös a *Habsburg-Lotharingi ház férfiága* és a férfiág kihalta esetén a női ág majoratusa. Miután a mostani császár és királynak nincs fia, a trón legidősb unokaöccsére, *Ferencz Ferdinandra* marad, ő utána *Ottó* főherczegre, ezután pedig annak fiára, *Károly* és *Miksa* főherczegekre száll, még ezek után is esetleg *Károly Lajos* főherczeg harmadik fiára, *Károly Ferdinánd* főherczegre.

Mindez oly világos, hogy a legcsekélyebb nézeteltérés sem állhat helyt. Miután *Ferencz Ferdinánd* főherczeg az első trónörökös morganatikus házasságot akar kötni, fölmerül az a kérdés, mennyiben lehetnek trónkövetelők az ily házasságból származó gyermekek. A pragmática szankció hallgat erről és pedig úgy az 1713-iki, mint az 1722 és 1723-iki magyar törvény-cikkelyek. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy akkor elképzelhetetlen volt az, hogy a trónörökös morganatikus házasságra lépjen. Miután pedig ilyen eshetőségre a pragmática szankció nem gondolt, csak általános jogi alaptörvények szerint lehet e kérdés fölött dönteni. A magyar jog nem ismer ugynevezett *balkézről* való házasságot s ez az uralkodóház tagjaira épp úgy áll, mint minden alattvalóra, hogy vonatkozik. A magyar jog alapján tehát oly házasságból származó gyermekek minden további akadály nélkül örökölhetik a trónt.

Másképp áll a dolog Ausztriában. Itt tekintetbe veendő az ugynevezett német *magán fejedelmi jog*, mely régi idők óta előjoga a dinasztiaéknak. Eszerint az oly házasságból származó gyermekek nem lehetnek trónkövetelők. Miután azonban Magyarország királya azonos az örökös tartományok uralkodójával, úgy valaki, akinek az örökös tartományokban nincs örökösödési joga, ipso facto Magyarországon sem lehet az. Magyarország királya kell, hogy Ausztria császára is lehessen és fordítva. Végkövetkeztetés az, hogy a morganatikus házasságból származó gyermekek nem lehetnek trónkövetelők. Az I. Ferdinánd király és császár által kibocsátott családi szabványokra való hivatkozás teljesen fölösleges és czéltévesztett. Ezek a szabványok, melyek sohasem voltak publikálva, kizárják a morganatikus házasságból származó gyermekeket a trónöröklésből. Ezek szerint tehát nem áll az, hogy a jelenlegi trónörökös morganatikus házassága esetére a trónöröklést szabályozni kellene. Ez a kérdés teljesen tisztázva van.

Summa summarum a következők bizonyosak: *Ferencz Ferdinánd* morganatikus házasságából származó gyermekek a trónt nem örökölhetik, mivel Ausztriában nem lehetnek trónkövetelők. Ennek folytán a trónöröklést újból szabályozni fölösleges. Egy ilyen törvény csak magyarázná a már fennálló törvényt, de nem alkotna új törvényt.

Biztosra vehető, hogy ha mégis alkotnának ilyen törvényt, az sohasem jutna nyilvánosságra.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Doktor Klausz, vigjáték. Este: Papanek Dani, bohózat.
Hétfő: Szünet.

* Operett bemutatás a nyári színházban. Kedden lesz a bemutatója annak az operettnek, melyet *Leszkay* igazgató Párisból hozott magával. A *csepürágók* a magyar címe a „Les Saltimbanques” operettnek, melynek szövegét *Ordonneaux*, zenéjét *Louis Ganne* írta. A társulat régen készül a darabra, melynek szövege nagyon érdekes milieuból, az artista-élet bohém világából való. A zenéje oly bájosan finom, hogy a színházbeliek nem tudnak betelni a gyönyörűséggel. *Békési* Ferencz karmester nagy odaadással tanította a személyzetet, hogy mentől hivebben fejezzék ki azt a poetikus hangulatot, mely a *Ganne* zenéjének a lelke. A darabtól a *baba* sikeréhez hasonlót várnak. Az igazgató és *Andorfy* Péter, a rendező is mindent elkövetett erre nézve. *Spanraft* Ágoston pompás díszleteket festett az operettnek, melyet a nyári színház színpadán olyan fényes és hatással lehet kiállítani, akár a fővárosban. A darabban sok mozgalmas jelenet lesz, melyben a színtársulaton kívül nagy statisztika személyzet fog szerepelni. A főbb szerepek közül *Felhő* Rózi játsza az árva komédiás lányt, akibe mindenki szerelmes, *Rédei* Szidi egy erőművésznőt, *Parlagi* Kornélia a cirkuszigazgatót, *Érczkövi* egy szerelmes katonatisztet, *Fenyéri* a cirkuszigazgatót és *Boda* Ferencz Pailasset, a bohócot. A darabot teljesen azon rendezés szerint adják elő, mint a *Gaité* színházban, ahol még mindig kasszadaráb a két népszerű szerző operettje.

* A végrehajtó ma nagyon másodrendű szerepét játszotta; a parkett-akrobaták magukra vonták a legnagyobb érdeklődést, és bár *Fenyéri* remek alakítást nyújtott, csak azt várta a szépszámú közönség, hogy milyen műveltségű nyújtani *Ariel* és *Loube*. A legmeszebb menő várakozásokat is kielégítették a parkett-művészek, kiknek minden egyes mutatványát frenetikus tapssal jutalmazza a közönség. A mai előadásuk után bizonyára elmegy rengeteg ügyességüknek híre és biztosra veheti a szindirektor, hogy amíg ezek fognak a nyári színház színpadán fellépni, zsufolt háza lesz.

* A primadonnakérdés a Népszínházban. A népszínházi primadonna-válság még mindig nem ért véget. *Küry* Klára még nem írta alá a szerződést, mert követeléseit *Porzolt* Kálmán, a direktor nem fogadhatta el. Az elképzelt művésznő továbbra is egyeduralmat követel, amibe a direktor nem hajlandó beleegyezni, egyrészt azért, mert nem akarja a színházban a primadonna szeszélyeinek továbbra is engedni, másrészt már két ifjú művésznőt fogadott is. A tárgyalásokat a héten végleg lezárják.

A vasárnapi előadások iránt már ma a legnagyobb érdeklődést tanúsított a közönség, a mi annál szokatlanabb dolog, mert a nyári színházban a jegyek legnagyobb része az esti pénztárnál kel el. Ennek oka, hogy délután *Nyilassit* legmulatságosabb szerepében látja a közönség, a *Doktor Klausz* bohózatban, este pedig a sok tarka látványosságban gazdag *Tót legény Amerikában* jelenetben. Ezek a látványosságok az erdei kerületben megszaporodnak *Ariel* és *Loube* kitűnő bicikli mutatványival, melyeket a délutáni közönség a bohózat után kap.

* Kassai színészet. A kassai nyári színterben *Szendrey* Mihály jó társulata a közönség élénk pártolása mellett tartja előadásait. A *Kis szökevény* és a *Névtelen levelek* bemutató előadásai nagyon tetszettek. Legközelebb *Ujházy* Ede fog vendégszerepelni, majd később *Márkus* Emília.

* Vizsgálatok a zenedében. Az aradi zenekedvelők egyesületének zenedéje f. hó 26. 27 és 28-án mindenkor 4—7 órakor délután tartja meg a 68-ik tanév záróvizsgáját a Krispin-teremben, amelyre az egyesület tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Munkácsyné levele.

— Válasz Arad részvétirátára. —

Arad, június 23.

Ismeretes, hogy Aradvárosa mily kegyeletes hangon adott kifejezést gyászának, mely *Munkácsy* Mihály elhunytával az országot érte. Aradot, melynek a Mester diszpolgára volt, szoros kötelék fűzi az ő emlékéhez, hiszen gyermekéveinek egy részét itt töltötte. Aradon volt asztalos inas és itt mutatkozott először művészete.

A város, mikor mindezekre való tekintettel mély részvétét fejezte ki elhunyt felett, erről özvegyét táviratilag értesítette. A mai napon azután megjött a részvétiratra a válasz egy *feketeszegélyes levél alakjában*, melyet *Munkácsy* özvegye írt a polgármesternek.

A levél, melyben hálájának kifejezése mellett, szép szavakban emlékezik meg arról az időről, mikor urával egy izben *Aradon időzött*, német nyelven van írva. Szó szerinti fordításban a következőképen hangzik:

Schloss Colpach.

1900. jun. 19.

Mélyen tisztelt Polgármester Ur!

Mélyen meghatottak azon fenkölt szavak, melyeket Ön Arad szab. kir. város közönsége nevében legnagyobb bánatomban hozzám intézett.

Kérem Polgármester urat, sziveskedjék mélyen érzett köszönetemet a nekem kifejezett részvért megbízóival közölni.

Hálám különösen azért igaz és mély, miután az oly korán elhunyt Mester *legszebb emlékei közé tartoztak azok a napok, a melyeket Aradon töltött* és mindenkor oly boldognak érezte magát azért, hogy nekem is megmutathatta azt a várost, ahol szorgalmasan dolgozott.

Felejthetetlenek nekem is ezek a napok, kellemesen fogok azokra visszaemlékezni s mindenkor hálás leszek azon emlékért, mely az aradiak szívében az én kedves Mestrem iránt él:

A legmélyebb tisztelettel:

Cecilie de Munkácsy.

Tisza István gróf válasza a beszéde elleni kritikákra.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

Tisza István gróf ma a késő délutáni órákban levelet küldött a félhivatalos kormánylapnak, a *Magyar Nemzetnek* a szerkesztőségéhez. Ebben a levélben válaszol *Apponyi* Albert gróf és *Horánszky* megjegyzéseire, a melyekkel a nagyváradi beszédet kísérték. *Tisza* nyilatkozata a félreértéseket elhárítja, felvilágosítja, a lényegbe vágó dolgokat a kifogások után is fentartja.

A politikai szenzációt képező nyilatkozatot szó szerint adjuk:

Budapest, június 23.

Faluról ideérkezve csak most reggel szerezhettem tudomást azon megítélésről, melyben nagyváradi beszédem gróf *Apponyi* Albert és *Horánszky* Nándor, tisztelt barátaim részéről részesült.

Tisztelt barátaim kijelentik, hogy nem a szabadelvű párt programjához, hanem azon programhoz csatlakoztak, a melyet *Szell* Kálmán kormányra léptekor a képviselőházban kifejtett. Erről a programról állítottam én, hogy az minden nagy elvi kérdésben azonos a a szabadelvű párt programjával, a mint-hogy másként az új kormány a szabadelvű párt osztatlan támogatását nem is biztosíthatta volna magának.

Viszont, ha tisztelt barátaim ezen program tartalmából és az egész politikai szituációból azon következtetést vonták le, hogy a *Szell*-kormányt támogató szabadelvű párthoz fentartás nélkül csatlakozzanak, úgy ez elhatározásuk jogosult voltát kétségbevonni senkinek sincs joga és t. barátaim jogos önértetének bármily érintése nem csak intencziómtól, de nagyváradi beszédem tartalmától is egyaránt távol áll.

Az a felfogást pedig, mintha t. barátaim, vagy bárki más, vert hadakat, vagy türt elemeket képezhetnének a szabadelvű pártban, a leghatározottabban utasítom el magamtól. A szabadelvű párt oly férfiak egyesülete, a kik egyet értenek az előttünk álló politikai feladatokat illetőleg és kölcsönös tisztelettel a multa vonatkozó nézeteltérések iránt vállalva kívánják a jövő munkáját elvégezni.

Nagyváradi beszédemnek t. barátaimra vonatkozó része épen az elfogulatlan együttes működés hangsúlyozásában és azon elismerésre méltó tény konstatálásában kulminál, hogy ezen együttes működésre t. barátaim magatartása alkalmassá tette a talajt és ma mindeztől mélyebben mérlegelték volna, talán nem keltett volna visszatetszést t. barátaimban egy oly nyilatkozat, mely mindenek felett a szabadelvű párt egységének megromlására és a régi ellentétek és indulatok felidézésére irányzott minden törekvés ellen képezett határozott állásfoglalást.

Gróf Tisza István.

Ósbudavári kaland.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 23.

A tegnapi esti zivataros idő csinos kis botránynak volt az okozója Ósbudavárban.

A vidám mulatóhely már hetek óta kedvenc találkozó helye a szalmaözvegyeknek is, a kik fölös számban gyűlnek össze esténként a kivilágított utakon. Itt „gyűlt össze” *K—r* Ignác kereskedelmi utazó is, ki a déli órákban elbucsuzva hűsöges feleségétől, Ósbudavárban adott találkozót egy csinos kis barnának, a ki mindenesetre *K—r* jótételeiről tett bizonyosságot. Itt aztán ő is szalmaözvegy számba ment.

Javában konfettiztek kettescskén, a mikor tíz óra felé hirtelen szakadni kezdett az eső. A turbékoló szerelmes pár egy pavillonba sietett, a hova már ekkor igen sokan menekültek a zuhogó eső elől. Ott azután egymáshoz bujva enyelegtek és nem is zúgolódtak a váratlan rossz idő miatt.

Talán épen azt beszélték meg, hogy hol vacsoráznak, ha a zápor eláll, a mikor egy rikácsoló dühös hang keltette fel a körülállók figyelmét.

— Te gazember, hitvány csirkefogó te, így utaztál te el Temesvárra? Hát Ósbudavárban adsz te randevut a szeretődnek? Te ocsmány te, kikapárom a két szemedet rögtön!

K—r ur halottápadtan állott ott ez éktelen és

épen nem szalonképes kifejezések hallatára, de a megszólitást nem lehetett hallatlanná tenni s a mentegetődzés is igen jogos volt. Csititgatni próbálta az asszonyt, de az engesztelhetetlen volt, sőt annál inkább larmázott s ebben a műveletben segített neki egy másik asszony is, mialatt a kis barna gyorsan elvegyült a néző és vidáman szemlélődő közönség közt.

Végre is egy ur megsokalta a dolgot és közbe lépett.

— Ne fokozzák a botrányt, végezzék el egymás között, mert különben rendőrt hivatok!

Erre az asszony, K—r ur hűséges hitvese, sirva fakadt.

— De kérem, mikor én úgy biztam benne. Ma délben is azt mondta, hogy el kell utaznia. Én nem gyanakodtam. Este felé rokonaim jöttek s azokkal kijöttünk Óbudavárába. És itt kell nekem találkoznom veled Micsoda botrány, micsoda ember! De egy perczig sem élek vele tovább!

Ekkor már a sivatár is elállott és az asszony a családjával együtt zietve távozott Óbudavárából, a férj pedig utánuk iramodott.

Hogy sikerül-e kibékítenie a megcsalt asszonyt, vagy pedig csakugyan a bíróságnál találkozhatnak, az rövidesen ki fog derülni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A székely asztaltársaság holnap, vasárnap délután 4 órakor a Deák Ferencz-utczai Striberny-féle kávéházban ülést tart. A tagok felkérésnek a teljes számban való megjelenésre.

(*) A Kossuth Lajos betegségélyző és temetkezési egyesület Aradon június hó 24-én délután 3 órakor, saját helyiségében rendes választmányi ülést tart.

Kettős öngyilkosság.

Arad, június 23.

Ma reggel 7 órakor a csálai erdőből azt telefonozta be a főerdész az aradi rendőrségnek, hogy odakint, nem messzire attól a helytől, ahol a nyári mulatságokat szokták tartani egy leány s egy fiatal ember holtteste fekszik a buza között. Mellettük kilőtt pisztoly hevert, a mi arra enged következtetni, hogy az illetők öngyilkosok lettek.

A rendőrség, mivel a csálai erdő közigazgatásilag Pécskához tartozik, telefonon ide közvetítette a hirt, a maga részéről pedig egy lovasrendőrt szalajtott az erdőbe, hogy őrizze a holttesteket addig, míg az előjáróság küldöttjei megérkeznek.

Dél felé megjött Momák Flóris m.-pécskai jegyző, Káldy Gyula dr. helyettes járási orvos társaságában, a kik kocsin tették meg a hosszú utat. A két holttestet megtalálták a jelzett tisztáson, hol a borzalmas lelet körül hűségesen posztolt addig az aradi lovasrendőr.

A fiatal leány hanyatt feküdt, a férfi arcra borulva. A leánynak arcát tépte szét a golyó, mely szájának volt irányozva, a fiatal ember pedig éppen a szívére volt halálra sebezve. Mindkét lövés feltétlenül halálos volt.

A gyilkos fegyver, melyből két életet oly könnyelműen kioltottak, egy régi, egycsővű pisztoly, a melyet tehát kétszer kellett megtölteni az öngyilkosoknak. A leány zsebében a hatóság emberei találtak ugyan egy másik töltött pisztolyt is, ez azonban nem volt kilőve. Kétségtelen, hogy a fiatal ember lelőtte a leányt, aztán újból töltött s magát lölte agyon.

Négy levél feküdt az öngyilkosok zsebében. Ezek egyikében megírják, hogy önkezüleg vetnek véget életüknek, mert nem lehetnek egymáséi. Aláírták szépen a nevüket is. A nő

Dán Francziska 16 éves szobaleány, a férfi Lestyán András 21 éves kőművessegéd. Szüloik itt Aradon, az Illés-utczában laknak, Lestyánék a 41., Dán-ék a 40. házszám alatt.

A négy levél közül kettő zárt volt. Ez utóbbiakat a leány írta, czimezve egyiket Orovics Györgynének, Temesvárott, a másikat Huck néven, Aradra.

A nyitott levélben az öngyilkos leány pár szóban elbucszuk szüleitől, ezer bocsánatot kér a nekik okozott szomorúságért. Bucsut mond egy *Hermina* nevű barátnéjának is. Majd azt írja, hogy a mennyiben András nem halna meg, az ő haláláért ne vonják felelősségre, mert önkényt veti magát alá annak, hogy szerelmese kioltsa életét. Végül arra kéri a rendőrséget, hogy ne bonczolják fel a holttestét.

Mindez tintával van írva, majd czeruzával odavetve ez a pár sor:

Kedves Anyám!

Örökre elbucszuk tőled leányod,
Francziska.

Az isten átka sujtsa azt, a ki nem engedi, hogy egymás mellé temessenek bennünket.

A negyedik levelet Lestyán András írta. Ez a czim van rajta kívül:

A tisztelt rendőrségnek

Arad.

Elmondja levelében, hogy kilencz hó óta szereti olthatlan szerelemmel a leányt, de nem engedték, hogy egymásé lehessenek. Eszedezik a rendőrséghez, hogy ne bonczoltassa föl egyikük holttestét se.

Végül a leány zsebeiben néhány papirdarabot találtak, a melyekre vers-törödékek vannak

Az előjáróság emberei kihallgatták a tanúként jelentkező Rucker erdőőrt, aki előadta, hogy tegnap este 7—8 óra tájban együtt látta a fiatal párt, de azt hitte sétálnak s nem ügyelt rájuk. Kihallgatták a vendéglősnét is, aki hallotta ugyan a két lövést, de azt hitte az erdőőr lött s azért annak semmi fontosságot nem tulajdonított.

A pécskai hatóság felvette a hulla-szemle jegyzőkönyvet s ezzel a rideg hivatalos aktus véget ért.

Az öngyilkos Lestyán Adrásnak özvegy édes anyja van, ki a lehető legnagyobb nyomorúságban él s csak abból a segélyből tartja fenn magát, mit a várostól kap. András fia iszákos, teljesen elzüllött legényke volt, a ki dolog helyett csak a mulatságot kereste. Léhaságában annyira ment, hogy sokszor szegény özvegy édes anyjától még a kapott városi segélyt is elmulatla.

Es ebbe a züllött, részeges alakba szeretett bele a csinos, erősen kifejlett szép fiatal leány, még pedig oly bomlottan, hogy képes volt miatta, érte, vele — a halálba menni.

Dán Francziska az Andrássy-téren lakó egyik uri családnál volt alkalmazva fél esztendő óta mint szobaleány, a hol értelmessége, okossága miatt igen kedvelték. Azelőtt nem volt cseléd; varrodába járt, a háztartásban segédkezett az anyjának. Eppen végzetes szerelme vitte arra a lépésre, hogy előbbeni életmódjával szakítson és ott hagyja a szülői házat.

Szerelmes volt egy legénybe, a léha, könnyelmű Lestyán Andrásba, ki a szomszédjukban lakott. Anyja óva intette, hogy ne kezdjen vele viszonyt. Ha szót fogad, ad neki pár ezer forint hozományt és férjhez mehet egy tisztességes, jóra való iparoshoz. Es ezt az anya meg is tette volna, mert férje — a leánynak mos-

toha apja — szépen keres. Kőszörüs házikói vannak a Szabadságtéren, a melyek pompásan jövedelmeznek, de meg magának az anyjának is van megtakarított pénze.

Azonban Francziska nagyon szerelmes volt és — nagyon fiatal. Nem tudott lemondani arról, a kit szíve első szerelmével oly forrón megszeretett. Csupa daczból elhagyta az otthon és beállt szobaleánynak. Azt hitte, úgy többször és zavartalanul lesz alkalma találkozni a hazuról kitiltott, lenézett legénynyel. De hát ez nem egészen sikerült, mert mikor András először megjelent a szobaleánynál, gazdája kereken megmondotta, hogy az ő lakásában semmiféle ilyen látogatót meg nem tűr. Francziska és az ifju titkon találkoztak ezentul, a mikor a leánynak kimenője volt, vagy a mikor megszökhett. Hiszen a szerelem oly talékony még a szobaleányi szivben is . . .

Elkeseredve a mostoha sors felett, a mely boldogságuk utjába állt, elhatározták, hogy megölik magukat. Hogy a terv agyukban rég megfogamzott, kitetszik abból is, hogy a leány, ha urnője nem volt otthon, lépten-nyomon eltűnt s mikor hazakerült, eldicsekedett a szakácsnőnek:

— *Lőgyakorlatot tartottunk a szabadban.* Ugy tudok már banni a pisztolylyal, mint egy huszárhadnagy. Biztos lesz a kezem, nem fog remegni . . .

Ongyilkos tervükről még kézzelfoghatóban is példalódzott a szakácsnőnek, de ez féltében, vagy másért, nem mert szólani. Csak arra kérte Francziskát, hogy az istenért, ne-hogy a házban kövessék el valamikép a bolond tettet, ha már éppen muszáj. Francziska ezt meg is ígérte és csak annyit tett hozzá:

— Tudom, majd fog sírni az édesanyám, ha meghaltam . . .

Csütörtök este a család, hol szolgált, szin-
szobában volt. Francziska leült és leveleket írt a szakácsnő megkérdezte, kinek ír. Azzal felelt, hogy a nagyapjának, a ki Temesvárott lakik.

Tegnap délután urnője a szobaleányt elküldötte a szabónőhöz. Mielőtt Francziska távozott volna, legszebb ruháit öltötte fel, aztán nyakába ugrott a szakácsnőnek s összevissza csókolta. A szakácsnő megkérdezte, mi a baja, de nem felelt, csak csókolta, csókolta folyton s azután elszaladt. Nem is jött haza többé. Ment kedveséhez s aztán vele együtt a halálba . . .

A Francziska anyja tegnap este nagyon aggodott a leányáért. Mintha telepathikus látománnyal lettek volna, csak úgy találomra felment a helyre, hol Francziska szolgált. Ott azt mondotta neki a szakácsnő, hogy Francziska délután nagyon gyanus viselkedés között eltűnt, azóta nem is jött vissza.

A megjed, leányáért aggodó anya felsietett a rendőrségre s ott megkérte igen szépen az urakat, hogy kerestessék meg a Francziskát, meg az Andrist, mert erről sem tudni hol van. Még valami ostobaságot találnak elkövetni. Ott megvigasztalták, hogy csak legyen nyugodt, majd megkeresik őket.

Az éjjel két öreg asszony járta sorba nagy zokogással az összes aradi szállókat és korcsmákat. A leány, meg a legény anyja, a kiket egygyé tett a balsejtelem, a végzetes öngyilkosságtól való ijedtség. Szivszorongva nyitottak be ide is, oda is, vajjon nincsenek-e ott az ő eltűnt gyermekeik, avagy nem akadtak-e reájuk valahol holtan? Reggelig tartott ez a keserves kálvária, míg a rendőrségtől, a hová utolsó reményükben újból fordultak, meg nem tudták, hogy megkerült Francziska is, az Andris is. Kint fekszenek szép csöndesen az erdő tisztásán, átlótt fejjel, átlótt szivvel, megmere-

vült tagokkal. Csak éppen hogy koporsóba keletket tenni és gyertyát gyújtani a fejük fölött...

Végül érdekes megemlíteni, hogy Lestyán András az éjjel néhány pajtása bent látta jár-kálni a városban, egyedül. Ebből arra következtetnek, hogy megbeszélés szerint kint az erdőben agyonlőtte a leányt, aztán bejött a városba, itt kószált egy ideig, talán küzködve önmagával, mitévő legyen, majd ráadta a fejét ő maga is a balátra s úgy ment vissza holt kedvese mellé, hogy az étellel leszámoljon.

SPORT.

+ Aradi regattisták Budapesten. A Magyar Evezős-Egyletek Országos Szövetsége e hó 24-én, vasárnap, délután 5 órakor a Margit-sziget mentén a pesti Duna-ágban nyilvános amatőr-evezősversenyt rendez. A program kilencz számból áll, melyek közé beékelve hajósok, matrózok és molnárok-halászkok versenye is lesz. A pálya hossza minden versenyben 200 méter, a Margitsziget felső csucsától a Margitsziget alsó vendéglőjéig, folyam mentében. Az aradi evezősök e két versenyszámban vesznek részt:

III. Tiszai regatta-szövetség díja. Négyévezős verseny kormányossal. Időleges vándordíj. Neveztek: 1. Maros-Aradi Evezős-Egylet. 2. Donauhort bécsi evezős-egylet.

VI. Négyévezős-verseny kormányossal. Tiszteletdíj. Neveztek: 1. Nemzeti H. E. 2. Maros Aradi Evezős-Egylet. 3. Donauhort bécsi evezős-egylet.

+ Football mérkőzés. Az Aradi Atlétikai Club és az Aradi Atlétikai Club Budapesti Osztályának Aradon időző tagjai holnap, vasárnap délután érdekes football mérkőzést rendeznek a waggongyár melletti mezőn. Kezdeté délután 5 órakor.

+ Az aradi kerékpárklub, holnap vasárnap két kirándulást tart. Az első délelőtt 11 órakor Temesvárra, a második délután 2 órakor Vingára s 5 órakor csatlakozva a Temesvárról jövőekkel hazai indulás mind két kirándulásra a klubhelyiségben történik.

+ A Meteor kerékpár-klub holnap, vasárnap délután kirándulást rendez Pécskára. Indulás a Farkasvénházból délután 2 órakor. Távolság oda és vissza 46 km.

Vádak Krüger becsülete ellen.

(Joubert tábornok mérgezés áldozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

A napokban Brüsszelben nagy bűnügyi ügyváltás volt a transzváli vasutak panamái ügyében s mint emlékezetes, ez alkalommal a megvesztegetés súlyos vádját hangzott el Krüger ellen, a kit az egész világot annyi sokszenvvel emlegetett a transzváli szabadságharc legváltásosabb napjában.

Az a törvényszéki tárgyaláson azt akaróknak bizonyítani Krügerre, hogy távolról sem az a nagy hazafi, akinek a háboru folyamán mi ismertek, hanem ép olyan közönséges érdekes ember, mint akárki más, a ki a maga hasznát keresi az állami hatalom birtokában. A vád természetesen könnyen talál hitelre akkor is, ha senki nincs is, a ki valódiságát bizonyíthassa. Krüger nagyon messze van Brüsszeltől s súlyosabb gondok foglalkoztatják, sem hogy most a maga személyét védelmezhetné. És egyik vád után a másik hangzik most ellene. Ma már nemcsak avval gyanúsítják, hogy a maga érdekeit hajbássza, hanem gyűkossággal is vádolják, s azt hirdetik róla, hogy Joubert tábornokot, a burak fővezérét méreggel tette el láb alól.

Ez az új vád ismét Brüsszelből száll világ-gá. Az ottani Reforme című ujság tette közzé.

Egyik munkatársa meginterwiewolt egy nem rég Transzváiban járt belga embert, s ez kijelentette, hogy fültauja volt, mikor Krüger erős szemrehányásokat tett Joubertnek, hogy ő az oka Transzvál katasztrófájának avval, hogy mindent halogatott. Ladysmith ostromát is folyton halogatta, pedig, ha ezt a várost beveszik, akkor nyert ügyük van, mert idejekorán egyesülhetnek a fokföldi felkelőkkel és ki-kerhetik az angolokat egész Dél-Afrikából.

Néhány nappal ez után az állítólagos beszélgetés után történt az elbeszélő szerint Joubert halála. Eltorzult arccal, szederjes ajakkal, görcsösen összeszorított öklökkel feküdt a ravatalon, minden külső jelből azt lehetett leolvasni róla, hogy mérgezés áldozata lett.

Transzváiban — ugymond a meginterwiewolt férfiú — általában meg vannak győződve arról, hogy Joubert tényleg erőszakos halállal mult ki, s a halálát megelőző eseményekből, Krügerrel való viszálykodásaiból sejtik, hogy a gyilkos Krüger volt.

Igy ír a brüsszeli Remorfe. Az egész ügynek az a színezete van, hogy az állítólagos interwiew nem annyira való tényeket mond el, mint inkább bizonyos hangulatkeltés végett találták ki ezt az egész csunya vádat. Valószínű, hogy Krüger megtalálja a módot, hogy ezekre a vádakra feleljen.

Leányok tárlata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Tegnap kezdtük meg a Haszinger-utcai női ipariskola kiállításának ismertetését a festések termével. Ma folytatják a himzések és egyéb tüvel készített díszmunkákkal, hátra hagyván még a fehérneműek kiállítását.

A díszmunkák.

Ez a terem éppen olyan színes, mint a festések kiállítása, a tüvel valódi művészi dolgokat készítettek a növendékek, kiket a kézimunkák e nemében, valamint a fehérneműekben is Steinitzer Lujza igazgatónő vezetett.

Hogy milyen az eredmény, arról minden-nél jobban tanuskodik az a sok dicséret és gratuláció, mely a kiállítást látogató szülők és érdeklődők ajkairól elhangzik. A kézimunkákat anélkül, hogy odahaza látták volna, csupán az iskolában készítették s így minden darab csupa kedves meglepetés a szülők számára. Érdekes dolgokat hallani itt.

— Ezt az én leányom csinálta volna? — hihetetlenkedik egy-egy szülő.

— Nem hittem volna, hogy az én Margitkám (vagy Katiczám — már ahogy hívják) ilyen ügyes lenne, — kontrázik rá mosolygós szemmel a másik.

És így tovább. Csupa örömmel, meglepéssel van teli a teremnek levegője. És nem hiába: igen szép dolgokat látni, melyeket csak ötletszerű sorrendben ismertetünk.

Elsőben is megragadja a néző figyelmét az a remek, arannyal és sárga selyemmel himzett bordó plüss oltárterítő és két párna, melyeket a dombiratosi róm. kath. templom számára készített Verik Veronka. Szépen borul föléje Cziráky Róza gyönyörű csipke függönye, mely valódiságos mintája a kivarrásos hálózasi munkának. Hasonlóképen oltárra és pedig a kis-ujszállási róm. kath. templomba szánta két párnáját Dálnoky Margit. A gyászszertartáshoz való, ezüsttel és szürke selyemmel kivarrt fekete moaré párnák nagyon szépek, annál inkább, mert a készítőjük egészen fiatal kezdő.

Remek színhatásukkal válnak ki a virágos

selyem-párnák. Megragadó, kedves munka ezek között Waszits Lenké, melyen általa rajzolt, félig festett, félig himzett klematiszok díszlegnek. Losonczy Marska hasonló modern készített egy sárgában és pirosban váltakozó rózsákkal ékített, barokk-stílusú plüss-szegélyes faldísz. Igen sikerült Pachta Izabella ily nemű párnája is, melyen árvácskák és lóherék csoportozata ad tetszetős összhangot. Molitovsz Böske hasonló szép munkáján stilizált virágok láthatók. Változatot hoz a sorozatba Korbuly Ilonka párnája, mely férfi szoba számára készült s igen érdekes színösszeállítás van.

Nagy fáradságot és sok türelmet igényelnek a remek kombinált point laice congrée munkák, melyek közül a legszebbeket Waszits Lenke asztalfutójával, továbbá Pachta Izabella és Korbuly Ilonka mutatták be. Mindannyi fénye a kiállításnak. Igen szép Weil Ilonka himzéses point congrée munkája, nemkülönben Meisztrovich Ilonka és Losonczy Mariska hardanger munkája. Ügyes, csinos tárgyak Marins Böske, Walder Helén és Verő Rezsina point laice nyakkendői.

A csipkeverésben kitűnnek Biró Margit, Waszits Lenke. Utóbbinak szecsessziós szantulilios szmirna szőnyege is igen értékes munka. Sikerült dolog Bartus Vilma himzett margartekkel díszített párnája, továbbá Strumberger Malvin tompított színű, szép magyar díszítmenyes millióje, ugyszintén az a csinos futó, melyre ibolyákat himzett. Sikerültek Molitovsz Böske himzése. Tűzpiros színével hívja fel a figyelmet Pap Livia csipkére himzett, rózák millióje, meg az a piros virágokkal ékített asztalfutó, melyet Csiky Margit himzett.

Minden egyszerűsége mellett, a kiállítás legjobb darabjai közé tartozik Korbuly Ilonka fehér alapon, fehér selyemmel himzett millióje. Igen szép Mittelmann Flóra lila és arany szalakkal himzett magyar stílusú kéztörölkője is. Korbuly Irén spanyol himzésű zsebkendő tartója kedves apróság készítőjének többi dolgaival együtt, ugyszintén szépek azok a himzések is, melyeket egy vele egynevű másik kisasszony, Korbuly Irén készített.

Az említett oltárpárnákon kívül sok csinos munkája van Dálnoky Margitnak. Megemlíthetők még Rádai Mariska, Zaránd Anna, Bogsán Mariska, Schwarz Jozefin, Mádai Paula, Bauer Jenni, Balogh Etel, Lakatos Emma, Szenosy Magda, Lústenöder Mária, Mózes Mariska, kik mindnyájan elismerésre méltó dolgokat produkáltak.

Szenzációs leleplezések a lottókirály 400,000 koronájáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Néhány nappal ezelőtt említettünk a szenzációs bűnügyi följelentésről, melyet egy fővárosi ügyvéd Farkas Menyhért-féle félmillió lottócsalásra vonatkozóan a budapesti vizsgálóbíró előtt tett.

Mint ma megtudtuk, ez a följelentő dr. Székely Lipót budapesti ügyvéd volt, akinek okirathamisítási bűnügyét ma tárgyalta a szegedi ítélőtábla.

És a két ügy, az ügyvéd ellen indított okirathamisítási bünpör és a lottókirály fél millió család összefügg egymással.

Annyira összefügg, hogy a mai táblai tárgyaláson — mint szegedi tudósítónk telefonozza — délfelé hire futott, hogy délután a vadlott részéről szenzációs leleplezések fognak történni épen a Farkas-féle ügyre vonatkozóan.

ez a hír még azt is tudni vélte, hogy a budapesti följelentés burkolt czélzása épen a mai pör felpereseit, a Fehér-családot erősen érinti.

Igy érthető, hogy a délutáni tárgyalást mindenki izgatottan leste, a hideg érvelések közepette egy szenzációs bomba elpattanását várták.

A tárgyalás ez érdekes intermezzója azonban elmaradt. A vádlott részéről aki fölmentő ítélet kivívására elégségesnek látszott ama vasszerkezetű védbeszéd, amelylyel *Edvi-Illes* Károly Szörényi büntelenségének bizonyítását kiépítette.

Szegedi munkatársunk így magától Szörényi ügyvédől kért fölvilágosításokat, a készséggel közölte a következő adatokat, amelyekért, mivel azok a bíróság előtt tett följelentésből valók, a felelősséget is kész viselni. Ezen adatok a következők:

A ma tárgyalt közokirathamisítási bűnper, amelyet *Fehér* Sándorné indított Szörényi ellen, szoros összefüggésben áll ama följelentéssel, amelyet a napokban a budapesti vizsgálóbíróság előtt tettek s amely a temesvári lottókirály által eltüntetett 400,000 koronával foglalkozik.

Annak magyarázatául, hogy egész a mai napig nem védekezhetett a nyilvánosság előtt is, Szörényi eladja, hogy ügyfeleinek, *Fehér* Miklós árváinak érdekében mindaddig hallgatnia kellett, míg minden adatot össze nem gyűjtött annak a beigazolására, hogy *Fehér* Sándor, a kiskoruak korábbi gyámja, felette gyanús körülmények között helyezte el a *Fehér* Miklós cégnél 40,000 koronát, továbbá, hogy ezen 40,000 korona a *Faskas Menyhért* által eltüntetett 400,000 koronából származik és végül, hogy az üzleti könyvek tanúsága szerint *Fehér* Miklós mikor és mennyi pénzt a cégnél, illetve a nevezetes pénz származásának esetleges kiderülése esetén a botrány eltorlasztása biztosítva legyen.

Mindezeket pedig azért hozza most nyilvánosságra Szörényi, mert a mai tárgyalás eredménye után már nincs oka arra, hogy összes bizonyítékait és különösen az üzleti könyveket az illetékes hatóságoknak rendelkezésére ne bocsáthassa.

Ennek a nagyérdekes lottóügynek — így szolt tovább Szörényi közlése — egyik nevezetes mozzanata az is, hogy mikor egy fővárosi ujság múlt évi karácsonyi száma *Fehér* Miklós árváinak védői, dr. *Váradi* Antal és dr. *Szörényi* Lipót ellen támadó cikket közölt, az ebből keletkezett lovagias ügy során kipattant az is, hogy a kérdéses lap információit egy tekintélyes fővárosi egyéniségtől szerezte, akinek szimpátiája *Fehér* Miklós üzleti könyveinek tanúsága szerint száz darab arannyal volt biztosítva.

Szörényinek mindezek alapján most az a véleménye, hogy őt csupán azért akarták erkölcsi halottá tenni, hogy a lottókirály eltüntetett 400,000 koronájának holléte ki ne derüljön.

Ezeket közölte leleplezéseiből Szörényi. Az előjelekből ítélve, az ezen közlésekben foglalt adatok alapján megindulandó monstre-pör bővelkedni fog a törvényszéki szenzációkban.

HIREK.

A tiz szobor.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

Azon a tiz szobron, melyet a király hazánk ezredéves fennállása alkalmából adományozott a nemzetnek, már javában dolgoznak az illető művészek, sőt néhány közülök már csak a felállításra vár.

A szoborbizottság a napokban megtekintette a helyeket, hová a szobrok jönni fognak. A közmunkatanács *Szent Gellért* püspök szobrának helyéül tudvalevőleg az eskütéri hid tengelyét szemelte ki. Itt a szoborbizottság próbát tett és arra a meggyőződésre jutott, hogy a szobor kis arányai az óriási háttér mögött egészen el-töprülnek; ide sokkal impozánsabb szobor kellene, hogy valamit mutasson, mint a a minő tervezve van. A bizottság helyesnek látná, ha a szobrot sziklatalapzaton a Gellért-hegy egyik kiemelkedő magaslatára állítanák fel. Ez irányban illetékes helyen előterjesztést is fognak tenni. *Jankovics* a főalakkal már elkészült, most a pogány-kort ábrázoló mellékalak van munkában a szent püspök szobrán.

Radnai Béla szintén befejezéséhez közeledik *Pázmány* Péter szobrának, mit a Bakács-téren fognak elhelyezni. *Radnai* egyidejűleg az isaszegi honvédelemeken dolgozik, melyen az aradi vértanuk közül is meg lesznek néhányan örökítve s a mely szobrot jövő tavasszal fognak leleplezni.

Tóth István hatalmas arányokban, rendkívül sikeresen készítette el *Hunyadi* János szobrát, minden tekintetben méltóan a törökverő nagy hadvezérhez. A csaknem kész szobor fenséges benyomást tesz a szemlélőre. Ez a szobor a budai Albrecht-utrá jön, a Mátyás templom elé, arczczal a Duna felé fordulva.

A szigetvári hős vértanu, *Zrinyi* Miklós szobra már kikerült *Róna* József atelierjéből s a Beschomer-cégnél ércbeöntésre vár. *Zrinyi* szobrát az *Andrássy*-uti köröndön helyezik el.

Holló Barnabás szintén elkészítette *Bocskay* István szobrát, most a mellékalakon dolgozik nagy erővel.

Vastagh György *Bethlen* Gábor szobrának már a befejezéséhez közeledik.

Donáth Gyula maradt vissza legjobban a munkájában. Ő még most mintázza a nagy törvényhozót, *Verbőczy* Istvánt.

Ligeti Miklós műtermében az utolsó simításokat végezi *Anonymus*, Béla király névtelen jegyzőjének szobrán. Neki van a legnehezebb dolga, mert mintául csak az egykoru krónikák leírása szolgálhat a művészeknek.

A másik két szobor szintén közeledik befejezéséhez s így a tiz emlékmű már a legközelebbi jövőben hirdetni fogja hazánk nagyjainak ércbe öntött dicsőségét.

— Személyi hírek. *Goldis* József aradi gör. kel. román püspök a biharmegyei Püspökfürdőbe utazott. — *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, mint a Tisza Regatta-szövetség elnöke a holnap megtartandó evezős-versenyre Budapestre utazott, honnét hétfőn délben érkezik haza.

— *Latinovits* Pál a pápánál. *Latinovits* Pál, egyik bácskai kerület országgyűlési képviselője, mint Rómából táviratozzák, ma kihallgatáson volt a pápánál. A kihallgatást vatikáni követségünk közölte ki, s ez különös kegy volt, mert a pápa megrongált egészségére való tekintettel csak igen kevés embert fogad. Ma is százan jelentkeztek, de alig ötvenen jutottak a Szentatya elé. A pápa székén ülve fogadta a tisztelgőket. Környezetében voltak a biborosok, kamarások és testőrök. A pápa elég jó színben van most, s a benedictiot magas korához és betegeskedéséhez mérten igen érzeses hangon mondotta el.

— Királylátogatás és póthitel. *Berlinből* jelentik, hogy a berlini városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a berlini királylátogatás költségeinek fedezésére póthitelt vesz föl 45,700 márka erejéig. Ennyivel lépték át azt az összeget, melyet a tanács a *Ferencz József* király ottani látogatásának költségeire megszavazott.

— Énekesek a templomban. A minoriták templomában vasárnap délelőtt a fél 12 órai misén a májusi ájtatosságok alkalmával közreműködött négyeskar fog énekelni. Ezen alkalommal megemlítjük, hogy a pénteken tartott értekezlet alkalmából elhatározták a közreműködők, hogy szeptembertől fogva a templomban havonként egy vagy kétszer fognak énekelni. A vasárnapi misén a szót (Nézz le menyből örökre Mária" *Mátraitól*) *Buja* Sándor fogja énekelni. Majd a négyes kar két régi egyházi éneket ad elő *Szeghő* Sándor vezetése mellett, míg a mise végén a nő-kar az olasz „Ave Máriát” énekl.

— A Kölcsey-Egyesület ujjászervezése. Illetékes körökben régen hangoztatják már azt a panaszt, hogy a Kölcsey-egyesület iránt a közönség részvétlensége nagy és az érdeklődés mind jobban csökken. Az egyesület mai ülésén hoztas eszmecsere után, abban állapotott meg a választmány, hogy a szervezetet teljesen reorganizálni fogja. E czélból egy bizottságot küldtek ki az előmunkálatok megtételére, mely *Edvi-Illes* László elnöklete alatt a következő tagokból áll: *Lendvai* Sándor, *Somogyi* Gyula, *Boros* Vida, *Stauber* József, *Szöllőssy* István, *Fénycs* Dezső, *Pókász* Imre, *Benedek* Árpád és *Tiszi* Lajos.

— Az új kereskedelmi államtitkár. Dr. *Nagy* Ferencz egyetemi tanárnak államtitkárrá történt kinevezése már megtörtént. A kinevezést a vasárnapi hivatalos közlöny hozza. *Nagy* Ferencz államtitkár a kereskedelmi miniszterrel való megbeszéléshez képest kedden, június 26-án délben teszi le *Hegedüs* Sándor kezébe a hivatalos esküt. Szerdán az új államtitkár már elfoglalja állását.

— Perelik az államvasutakat. Pozsony mellett pár hét előtt beszakadt a vasuti alagut. A helyreállítási munkák idejére a teherforgalmat ezen a vonalon teljesen be kellett szüntetni Bécs felé s kerülő utakon lebonyolítani. Ilyenformán persze sokszor szenvedett késést az árue elküldése, a miből a szállíttató kereskedőknek nagy káruk támadt. Egy bécsi kereskedő, aki küldeményét szállítási határidő biztosítása mellett adta fel, a bécsi kerületi kereskedelmi bíróság előtt pert indított a magyar államvasutak ellen a késedelem miatt. Ma hozott a bécsi bíróság ez ügyben ítéletet s elmarasztalta az államvasutakat a kárösszeg megfizetésében. — Nevezetes elvi háttere van ennek a döntésnek, mert ha most már az összes kereskedők perbe fogják a vasutat a késedelemért, egy millió koronát fog elfizethetni kártérítés fejében.

— Ajándékok az ereklyemuzeumnak. Az ereklyemuzeum értékes tárgyakkal szaporodott a napokban. *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Alagai* Salamon Gézától kapott evő eszközöket ajándékozta a muzeumnak, melyeket *Damjanich* tábornok használt volt, *Atzél* Péter pedig *Kiss* Ernő tábornok két pisztolyát ajándékozta a muzeumnak. Ez értékes ereklyéken kívül *Réthy* Viktor egy 200 frt értékű szekrényt adott és *Braun* Mór a világosi fegyverletélnél beszolgált 290 Kossuth bankóról szóló elismervényvel gazdagította a muzeumot. *Fénycs* Dezső az 1849-iki február 8-iki harcából származó kardnyelet, és *Villim* István csabai közgyám három darab 48-as okmányt és II. *Rákoczy* Ferencz egyik eredeti levelét ajándékozta az

ereklyemuzeumnak. E levelet sokszorosítani fogják.

— **Murawiew halála.** Az orosz kormánytanácshoz intézett csári rendelet *Lamsdorf* grófot a külügyminiszter segédjét kinevezi a külügyminiszterium ideiglenes vezetőjévé. Belgrádból táviratozzák: *Murawiew* gróf orosz külügyminiszter halálhírének megérkezése után *Petrovics* Vukasin pénzügyminiszter, mint a távollévő miniszterelnök képviselője és *Gencsics* György belügyminiszter az orosz követségre mentek, hogy kifejezzék a szerb kormány részvétét.

— **Uj kihágási bíró.** *Aradváros* tanácsa mai ülésén *Angel István* dr. alkapitányt a kihágási bíró teendőivel megbizta s helyettesül *Berecz Ferencz* rendőrhadnagyot rendelte ki.

— **A menyházai fürdővonatok.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága arról értesíti a közönséget, hogy *borossebes-menyházai* vonalon a jelenleg közlekedő 612. és 613. sz. vonatokon kívül a fürdőidény tartamára, és pedig *f. évi július 1-től szeptember 15-ig* még a 611. és 614. sz. vonatok is közlekedni fognak. A 611. sz. vonat Menyházáról naponta reggel 5 óra 56 perczkor indul és reggel 7 óra 56 perczkor érkezik Borossebesre, hol csatlakozik az Aradra d. e. 11 órakor érkező 111. sz. vegyes vonathoz. A 614. sz. vonat az Aradról déli 12 óra 06 perczkor induló 112. sz. vegyesvonathoz s a Brádról d. u. 1 óra 18 perczkor induló 103. sz. személyvonathoz való csatlakozással Borossebesből naponta d. u. 4 órakor indul, s Menyházára d. u. 5 óra 29 perczkor érkezik.

— **Milán látogatása királyunknál.** *Milán*, a szerbek generalissimusa és ex-királya, ma látogatást tett a bécsi Burgban ő Felségénél, kihez külön fogat vitte az érdekes vendéget. Milán ez alkalomra szerb tábornoki egyenruhát vett fel. Midőn az őrség előtt elhaladt, az a tiszteletére fegyverbe lépett. Az ex-király délután *Gulochowski* gróf külügyminisztert kereste fel, kivel egy óra hosszáig értekezett. Este 6 órakor királyunk névjegyet hagyta hátra Milánnak Imperiál szállóbeli lakásán.

— **A Krivány-ügyben a vizsgálóbíró** s a hó végén fejezi be a vizsgálatot. Most már a vége felé tart a vizsgálóbíró a tételes vizsgálat alapján folytatott vizsgálatnak. Még a legutóbbi időben a félre nézve kedvezően elintéztett fegyelmi ügynek a belügyminisztertől való leérkezését várja a vizsgálóbíró s ezzel az ügy az ő részéről befejezést nyer.

— **Márványbánya Kaprisorán.** Az építkezésekhez szükséges márványt a Karszthegység-ből, Olaszországból és Belgiumból nagyobb mennyiségben szállítják bej holott Magyarországon oly nagy mennyiségű márvány van, hogy ha annak kiaknázása racionális módon történne, úgy nemcsak hazai szükségletünk lenne fedezve, hanem kivitelnk is fejlődhetne ez ágbán. *Aradmegyében* például a *kaprisorai* márványbányák oly kitűnő minőségű márványt adnak, hogy azok úgy Budapesten, mint Bécsben kiszorították már az idegenből beszállított márványokat. E bányák tulajdonosa, *Seidner* Miklós Soborsinban a bányák kiaknázása céljából nagyobb stílyú részvénytársaságot alakított, budapesti építészek közreműködésével.

— **Kállay Beniné Bethlen** Vilma grófnő, miután mindkét leányának betegségében örvendetes javulás következett be, ma Bécsből Ildzsére utazott hosszabb tartózkodásra.

— **A városok közötti telefon.** Az interurbán telefon-hálózat nemsokára hatalmas új vonallal bővül, Budapestet, Szolnokot át, közvetlenül kötik össze *Araddal* s az új vonal már ki is van építve Csabáig. A csabaiak egy küldöttsége — mint jeleztük — a kereskedelemügyi miniszteriumban járt a napokban és kérte, hogy Csabát is, melynek törvényhatósági telephelye már van, kapcsolják be az interurbán há-

lózatba. *Csörgheő* Gyula államtitkár hangsúlyozta azt az elvet, hogy törvényhatósági telefont a helyközibe nem kapcsolnak be, de valószínű, hogy Csaba egy nyilvános beszélőállomást fog kapni.

— **Árpádkori leletek.** A tavasszal a kincstár tulajdonát képező pusztákon eszközölt ásások alkalmával számos Árpád-kori emlékeket ugymint kengyelvasakat, zablákat, fegyvertörödékeket találtak. *Dömötör* László főreáliskolai tanár elhatározta, hogy az ásásokat folytatni fogja és *Fönlakon* július 25-én meg is kezdi az újabb munkálatokat. Ha az ásások eredményel fognak járni, úgy folytatni fogja azt. A terv szerint augusztus hóban Pécskán és szeptember elején a paulisi örtelepen tesz kísérletet. E célból *Dömötör* László arra kérte a Kölcsey-egyesületet, hogy az országos felügyelőségtől kapott 300 frtot utalványozzák ki és bocsássanak rendelkezésére egy szobát, melyet a tavaszi pécskai leletekkel együtt berendezhessen.

— **Vasuti kongresszus.** Fiuméből táviratozzák: A vasuti kongresszus 70 tagja két különvonaton Fiumébe érkezett, többen feleségükkel, leányaikkal. A lerándulók közt van *Robicsek* miniszteri tanácsos, *Ebermayer*, *Mahl* és *Reikard* bajor vasuti intézők, *Barkhausen* titkos tanácsos Hannoverából, *Larrasz* a szász vasutak igazgatótanácsosa, *Houssel* titkos építészeti tanácsos Berlinből, *Hohenegger* a bécsi északnyugati vasut főtanácsosa, *Ruszkuthen* főtanácsos leányaival Altonából, *Dvorzinszki* varsó vasuti igazgató nejevel, *Pirner* királyi tanácsos vasuti főfelügyelő, *Récsy* elnöki titkár, *Hausner* helyettes igazgató, *Leitner* zágrábi üzletvezető, *Moravek* fiumei forgalmi főnök dr. *Horváth* ügyész és *De Logne* titkár. stb. A társaság tagjai nagy elragadtatással beszélnek a magyar államvasutak igazgatóságának mindegyre kiterjedő felügyelőségre, a kényelemről, melyben utazásuk alatt részesültek. Minden egyes vendégnek egy-egy kocsifülke állott rendelkezésére, a kalauzok és szolgák az egész utazás alatt az uraknak szívt és a hölgyeknek frissítőköt szolgáltak fel. A Karszt hegység közelében *Pirner* és *Hausner* főfelügyelők és *Moravek* forgalmi főnök készséggel magyarázták a vendégeknek a műszaki szempontból annyira érdekes Károlyváros-fiumei vasuti vonalszakaszt. A társaság egyik előkelő tagja a mindenfelől mutatkozó előzékenységgel által annyira el volt ragadtatva, hogy azt mondta: Mi németek a vendégszeretet gyakorlásának itt tapasztalt fokát alig viszonzhatnánk, ehhez századok tradíciója és rutinja szükséges. Fiuméba megérkezve a társaság hosszú kocsisorban kirándulásra indult. Megtekintették a Deák-korzót, a Punto Francot, Susakot, Terzátót a Frangepánok várát és József főherczeg parkját. Délben az Európa-szállóban diszebed volt, délután három órakor kirándultak Abáziába.

— **Kerékpárosok népnepélye.** Mához egy hétre, július 1-én rendezik kerékpáros ünnepélyt a *Meteor* kerékpárklub a városligetben. A programon elejétől végig a legérdekesebb és legmulatságosabb számok szerepelnek. Kerékpáros-jelleget a virágkorzó, a bicikli-iskola és a bicikli-körhinta fogják a népnepélynek megadni. Ezek között legszebb lesz a *pompás virágkorzó*, melyben a *Pécskai Kerékpár Egylet* is részt vesz. Valódi kerékpáros-leleményességgel összeállított masina lesz a „*bicikli-ringspiel*” melyen pár krajczárért bárki körül futhat a köröndön. (Leesés kizárva.) A másik: a kerékpár-iskola, melyen öt percz alatt a legügyetlenebb ember is megtanul kerékpározni. A virágkorzó olyan nagyszabású lesz, amelyet még az aradi közönség nem látott. Jellemzésére elég azt mondanunk, hogy egyik-másik gép feldiszítése 60—80 koronába is kerül. A virágkorzó *díj-korzóval* lesz egybekötve, amelyben egy vegyes női és férfi-zsúri a 2. legszebb női, és a legszebb 3. férfi gépnek díjat ítél oda. A díj-korzón bárki részt vehet (nem egyleti tag is.) *A burok és angolok* hadserege

délután 2 órakor vonul ki *Ladysmith*hez a ligetbe zeneszó mellett, ágyukkal, nemzeti öltözetben. Odakint megkezdődik a háboru, mi alatt a nagyteremben gramofon fogja a közönséget szórakoztatni. Lesz azonkívül állatsereglet, czipő-verseny, körkép, anziksz-kártya pósta, confetti, bombola, tűzijáték, és este táncz. Délután a ligetben cigány-, és fuvó zenekar játszik. A tánczestélyre belépti jegyeket előre is a kereskedésekben, a népnepélyre pedig 20 és 10 krajczáros jegyeket a pénztárnál válthatni. Szóval a kerékpárosok kitesznek magukért s róluk már tavalyról tudjuk, hogy amit ígérnek, azt nyújtják is. Az idén pedig ugyancsak sokat nyújtanak egy délutánra.

— **Egyházi gyűlés.** Az arad-békési ág. ev. egyházmegye július 3-án tartja rendes évi közgyűlését *Mezőberényben* *Koren* Pál esperes és *Zsilinszky* Endre dr. egyházmegyei felügyelő elnöklésével. Előző napon az egyházmegyei iskolaszék és az esperességi gyámintézet tart ülést. A közgyűlésen rendes ügyeken kívül az egyházlátogatásról szóló szabályrendeletet s a Gyulán és Békésen létesítendő két új anyaegyház ügyét is tárgyalni fogják.

— **Osszeütközés az aradi pályaudvarban.** Ma reggel 7 órakor az aradi pályaudvaron, tolatás közben két mozdony összeütközött. Mindkettő kisiklott, de nem rongálódott meg. Az összeütközés gyenge volt, s így, szerencsére, baleset nem történt.

— **Sztrájk az államvasuti gépgyárban.** Az államvasuti gépgyár igazgatósága szilárdan el van tökévelve arra, hogy most már szoba sem áll többé a munkásokkal. *Vajkay* központi igazgató kijelentette *Toperczer* Péter X. kerületi előljáró előtt, hogy közbenjárását nem fogadja el, mert ama jegyzőkönyv alapján, a melyet az előljáró a munkások küldöttségével fölvetett és a melyben kivánságaikat felsorolják, egyáltalában nem is tárgyal. Az igazgatóság olyan hirdetményt, a melyben a munkásoknak tudomására hozza, hogy mindazoknak, a kik hétfőn ismét munkába állanak, megbocsátanak, egyáltalában nem adott ki. Előkezőleg tegnap délután a gyár kapujára kifüggesztett hirdetmény azt mondja, hogy a kőművesek, az udvari csoport (napszámok és a cséplőgép felszerelési osztály mindama munkásai, a kik június 20-án önkényesen beszüntették a munkát, ma délután már fölvehetik a végleges leszámolás után reájuk eső összeget és munkakönyvüket. Ma délután 67 munkással számoltak le és a leszámolást hétfőn folytatva valószínűleg csütörtökön fejezik be. Azokat a munkakönyveket és fizetéseket, a melyekért nem jelentkeznek tulajdonosaik, a X. kerületi előljáróságnál letétbe helyezik. Azok a munkások, a kik nem csatlakoztak a sztrájkolókhöz, ma délután rendes heti előlegeket kaptak. A népliget sztrájkantján csak ma délelőtt terjedt el az igazgatóságnak eme határozata. A sztrájkolók között nagy az elkeseredés, bár egyre hangosabban hallatszik az a fölfogás, különösen az öregebb családos munkások körében, hogy ismét munkába kell állani. A gyár előtt ma reggel csak kisebb csoportosulások voltak.

— **Tifusz Kassán.** Kassán ismét több tifuszeset fordult elő s attól lehet tartani, hogy a veszedelmes betegség *járványszerűleg* fog fellépni. Az utóbbi öt nap alatt kilencz ember betegedett meg s ezek közül kettő meghalt. A közegészségügyi bizottság tegnap a városházán tanácskozást tartott. A tanácskozáson részt vett több közegészségügyi kapacitás, a kassai orvosi kar jelesebb tagjai, hogy megbeszéljék az égetően szükségessé vált óvintézkedéseket. Több gyanus kut vizének vegyi megvizsgálását elrendelték, a város lakosságát pedig figyelmeztetik az egészségügyi rendszabályok betartására. A tifusz-megbetegedéseket kétségkívül a rossz ivóvíz okozta. A csatornarendszer Kassán a lehető legkezdtelegesebb s így erre vezethető vissza, hogy a kutvizek legtöbbje meg van mérgezve.

— **A katonai elszállások ügyében** a mezzellápitott területek, melyek a hazuk...

sokat érintik, megállapították és nyolcz napig lesznek közszemlére kitéve a városházán.

— **Felültetett tüzoltók.** Ma este tíz óra körül óriási vágatással, trombitálással kocsiztak a tüzoltók, alarmirozva a nyugodtan sétáló közönséget. A tüzet a Neuman-palota pinczében jelezték, de mikorra odaértek híre sem volt a tüznek. A tüzoltók nem akarták elhinni, hogy felültették őket és tévesnek véelve a jelzést, kutatni kezdték a tűz helyét. Végig kocsiztak a Batthyányi-utcán, s minden házba benéztek, nincs-e veszedelem. Nem volt sehol, hátá istennek, s így az ok nélkül kiugrasztott tüzoltók hazahajtottak.

— **Bukarestből Párisba — Glogovácson át.** A közeli Glogovácra, mint tudósítónk jelenti, ma érdekes vendég érkezett: *Joaneszku* János bukaresti joghallgató, ki Romániából egész Párisig gyalog teszi meg az utat a bajnoki díjért. *Joaneszku*nak augusztus 28-án kell megérkeznie Párisba. E hó 5-én indult utnak Románia államköltségén többet magával s a glogováciak arósen meg vannak győződve, hogy övé lesz a diadal, annál is inkább, mert még egyetlen ellenfelét sem látták áthaladni — *Glogovácson*.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést. Özv. *Baliczky Józsefné* szül. *Deák Julia* a maga és gyermekei *Gyula, Károly, József, Margit* és *Guido*, valamint számos rokon, ismerős és jóbarát nevében is fájdalomtól megtört szívvél tudatják a felejthetlen gyermek, illetve testvér, rokon és jó barát *Baliczky Leo*, m. á. v. fűtőházi számtisztnek, folyó évi június-hó 23-án, délután 2 óraker, életének 32-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó hó 25-én, d. u. 5 óraker fognak *Deák Ferencz* utca 15-ik számú házból, rom. kath. szertartás szerint a felső temetőben levő sírkertbe a feltámasztás reményében nyugalomra helyezni. Az egésztest gyászmező áldozat az elhunytnak lelkiüdvéért június hó 26-án, d. e. 10 óraker fog a főt. *Minorita*-atyák szentegyházában az egyháznak bemutatni.

Pap *Tudós* körösényi ügyvéd, a román gimnázium gondnoksági tagja, élte 67-ik évében elhunyt.

— **Jó parthie.** Egy társaságban arról beszéltek, hogy a siket K. miniszteri tanácsos nősülni készül. Az emlegetett vőlegényjelölt épen kapóra nyitott be a szalonba. Egy jelenvolt kikapós híru fiatal özvegy rögtön megszólította:

— **Jöjjön, jöjjön,** épen magáról beszélünk. Valaki ugyanis nagyon csodálkozott azon, hogy ön a süketsége dacára házasságra készül.

Mindenki megdöbbenve nézett a szókimondó asszonyságra, csak a tanácsos fordult finom mosollyal a hölgyhöz:

— **Pedig azon nincs csodálkozni való,** asszonyom, mert ha a süketségem mellé még vak is volnék, lennék a legjobb parthie az egész országban.

A hölgy elhallgatott.

— **A jegybank új hivatalnokai.** Az *Oszták magyar bank* üzletvezetősége most azzal van elfoglalva, hogy az új fiokok felállítására és a személyzet kiegészítésére céljából *nyolczvan új hivatalnokot* alkalmazzon. Most válogatják ki a számtalan pályázó közül azokat, akik az előírt feltételeknek a legjobban megfelelnek.

— **Ujabb rémeset Miskolczon.** *Zserczy Molnár István*, egy miskolczi parasztagdának 23 éves fia — mint nekünk táviratozzák — pénteken éjjel szokás szerint kihajtott a lovait a mezőre legelni. Újfélájában a fiu elhagyván a lovakat, hazajött, magához vett egy nagy, széles pengéjű, élesre fent ugynevezett disznóölő kést, azzal átment a szomszédba és belopódzott az istállóba, hol egy legény barátja *Vandrák József* mélyen aludt. A gyilkos a sötétben odament az ágyhoz és kését mélyen beleszurta az alvó mellébe, a szive tájékára. A megszurtt fiatal legény nem ébredt föl, hanem tovább aludt. Egyszerre a szomszéd házból ir-

tóztató sikoly verte fel az éj csöndjét; *Zserczy Molnár István* ekkor saját édes testvérét gyilkolta meg és ennek a sikoltozásától ébredt föl azután az előbb megszurtt *Vandrák* fiu. A szive táján gyöngye fájdalmat érezvén odanyult és ekkor vette csak észre, hogy meg van szurva. Fölkelt és bevánszorgott szüleihez, kik felébredtek és látva vérző sebét, a hogy tudták bekötötték. Felverték a szomszédsgot, ekkor derült ki, hogy a szomszédban is baj van: ott *Molnár Samu*, a ki a padláson aludt, kapott szurást szintén a szive tájékán. Persze ettől talpra állt az egész utca, és csakhamar jött a rendőrség is, mely a megszurtt emberek közül *Vandrákot* még kihallgathatta. Ez azt mondta, hogy a gyilkos *zserczy Molnár Pista* lehetett, a ki boszuálló, sötétlelkü ember és a ki most véres boszút vett rajta, a miért még a télen egyszer pofonvágtá őt. Csakhamar meg is találta *Horváth Károly* rendőrkapitány a tettest egy szomszéd ház kertjében egy szilvafára felakasztva holtan. Egy löstrágon függött. Reggelre a két áldozat is meghalt.

— **A Kölcsey-egyesület disztagjai.** A Kölcsey-egyesület mult ülésén — mint jeleztük — *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi minisztert, *Fraknoi Vilmos* püspököt és *Hierenymi Károlyt*, Aradváros országgyűlési képviselőjét disztagjai közé választotta. A disztagoknak remek kiállítású diszoklevelet nyujtanak át, melyet *Réthy Ödön* aradi fa- és fémipariskolai rajztanár készített el. A diszokleveleket a Kölcsey-egyesület mai ülésén mutatták be. Ezzel kapcsolatosan *Edvi-Ilés László* azt ajánlotta, hogy az egyesület hirdessen pályázatot oklevéltervezetre. Az indítványt elfogadták és 200 koronát szavaztak meg e célra. A pályázati feltételeket legközelebb fogják közzé tenni.

— **Elhunyt rabbi.** *Dr. Goldberg Rafael*, a budai izr. hitközség rabbija, tegnap este 11 óraker a budarészi uton levő nyaralójában meghalt. *Goldberg dr.* 1841-ben született, iskoláit Pápán és Boroszlóban végezte. 1870-ben választották meg a budai hitközség rabbiává, s mint ilyen, 30 év óta megszakítás nélkül működött. Több nyilvános intézetnek és a paedagogiumnak hitoktatója volt. Temetése hétfőn délelőtt lesz a budai izr. templomból.

— **Gyujtogató gűzmalomtulajdonos.** A *Lip-pához* közel fekvő *Hidegkut* községben ma *Hanusz* gűzmalomtulajdonost letartóztatták. Az a gyanu merült fel ellene, hogy sajátkezűleg felgyujtotta a malmát, hogy így hozzájusson a biztosítási összeghez.

— **A tanácsból.** *Wettenstein Áron dr.* aradi orvost a mai tanácsülésen Arad községi kötelékébe felvették.

— **A bukaresti zsidóüldözés.** Az oszták-magyar határon — mint Bukarestből táviratozzák — az üldözés elől kivándorló zsidók közül csak azokat engedik keresztül, a kiknek utlevelük van Hamburgba, Londonba és Brémába.

— **Családi idyll az utcán.** Budapestről jelentik: Akik ma délelőtt a Múzeum-kertben jártak, érdekes dolognak voltak a szem- és fültanui. A szemük ugyanis egy bősüült urat és egy rémült asszonykát látott, a fülük pedig pofoncsattogásokat hallott, amit a bősüült ur osztogatott a rémült asszonykának. A dolog különben így esett meg: Csinos, elegáns fiatal hölgy sétálgatott egy fiatalemberrel délelőtt a Múzeum-kertben, szorosán egymáshoz simulva. Kedvesen suttoztak egymásnak, valószínűleg kellemes dolgokat, mert mindkettőnek az arca ragyogott a boldogságtól. Nagyon elmerültek egymásba, nem néztek sem jobbra, sem balra és így azt az argusszemű urat sem vették észre, aki pár perc múlva, tisztos távolból figyelte őket. Mindjobban és jobban egymáshoz simulnak és egyre halkabban beszélgettek. Egyszer az asszonyka ijedten ugrik föl és nagyot sikolt:

— **Jézusom a férjem!** — és hátrafelé tántorog.

A férj pedig, az említett argusszerű ur a remegő asszonykához lép, háromszor jól pofoníti s aztán mint aki legjobban végezte dolgát és eleget tett az igazságnak, karonfogta a síró asszonyt és elvezette haza. A történet harmadik szereplője a — fiatalember — észrevétlenül eltűnt.

A nagyközönség pedig, amely összegyűlt, a megzavart idyllt nézni, megbotráncozva mondogatták egymásnak:

— **Milyen goromba ember . . . egy asszonyt az utcán felpofozni . . .**

— **Visszalépett képviselő.** Rimaszombaton mint tudósítónk jelenti, a szabadelvű párt feladta a küzdelmet, minek folytán *Fáy Gyula* a jelöltségtől visszalépett. Ezen, a lhatározásnak és visszalépésnek oka a néppárt mely a nemzetiségekkel egyetértőleg óriási agitációt fejt ki jelöltje érdekében, s már is a legnagyobb erőszakosságokat követik és követetik el a fanatizált néppel. A szabadelvűpart nem akarván követni a gyalázatosságokban és visszaélésekben a néppártot, fel adta a harcot.

— **Segélyezett iskolák.** A Kölcsey-egyesület mai ülésén *Varjassy Árpád* elnök jelentést tett a községi iskolák segélyezéséről. Négy száz koronát osztottak ki ez idén, mely segélyben a szentleányfalvi, magyarádi, kovaszinczi, siklói és mikalakai iskolák, valamint *Horváth Jánosné* aradi óvónő részesültek.

— **Égő automobil kocsi.** Majdnem végzetessé válhatott volna az a szerencsétlenség, mely ma délben Bécsben történt egy automobil kocsi motorkezelőjének elővigyázatlansága folytán. *Linke Vilmos* egy automobil-omnibusz benzintartóját akarta megtölteni ma, mely kigyulladt. A benzintartó erre felrobbant és a kocsi lángbaborult. *Linke* könnyű égési sebeket szenvedett bal karján.

— **A hazard játékok ellen.** *Lembergől* jelentik, hogy ott új egyesület alakult, mely czélul tűzte ki a hazard játékok megakadályozását. Mai közgyűlésén az egylet elnökévé *Pininski grófot* választották meg.

— **A regényíró anyósa.** *Lembergől* táviratozzák: A *Krakkóba* vivő vasuton ma szenzációs rablógyilkosság történt. A robogó vonaton meggyilkolták és kirabolták *Wolidkowitz Zsófiát*, a ki egy cselédleánnyal utazott. Hogy ki a tettes, nem is sejtik. A meggyilkolt urnó anyósa volt *Zsienkiewicz-nek*, a híres lengyel regényírónak.

— **A tegnapi zivatarhoz.** Budapesti tudósítónk jelenti: A tegnapi történt felhőszerkedés következtében igen sokat szenvedtek a villamos vasutak földalatti vezetékerei: A csatornák annyira tele lettek vízzel, hogy a közlekedést be kellett szüntetni s ma korán reggel nagyszámu munkás dolgozott a vitzartókban összegyűlemllett piszok és víz eltakarításán. A telefon földalatti vezetékének egész vonalán szintén megteltek a vitzartók s mindenfelé meg a déli órákban is dolgoztak a napszámosok. A tegnapi esti vihar nagy pusztítást vitt végbe a főváros nyilvános séta terrein is. A nyári pompájukban illatozó kerti disznóvénnyek nagy része erősen megsérült, a virággyakokat sok helyen alámosta a víz. Az erős vihar sok fát tövestül kicsavart, némelyiket pedig oly erősen megrongált, hogy ki kell vágni.

— **Katonazene a parkban.** A csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara holnap, vasárnap d. u. 5 órától este 8-ig a *Baross-parkban* nagy hangversenyt rendez.

— **A villamoskocsi-sztrájk.** A budapesti közuti vaspálya-társaság alkalmazottjai ma este küldöttséget menesztettek *Jellinek Henrikhez*, a társulat vezérigazgatójához. A deputáció szónoka arra kérte az igazgatót, mondja meg egy szóval, elfogadja-e, vagy pedig nem azt memorandumot, mit ők betérjesztettek. *Jellinek* kifejtette, hogy az igazgatóság az alkalmazottak

egy kivánságait már teljesítette, de a többi óhajtsába, melyek a fegyelem ellen irányulnak, nem mehet bele már csak a közönség miatt sem. Vagyis egy szóval: *nem-mel* felel. A munkások vegyék fontolóra a következményeket, beszéljék meg maguk közt azt a sok kellemetlenséget, mi a sztrájk nyomán reájuk hárul s lássák be, hogy az ő álláspontjuk, követelésük helytelen. Végül oda nyilatkozott, hogy a ki nem hajlandó holnap reggel visszatérni a vállalathoz, azokkal később egyáltalán nem fog szóba állani az igazgatóság, s már reggel kötelesek be adni ruházatukat s elhagyni a lakatanyát. Az alkalmazottak a vezérigazgató e kijelentéseit ma éjjeli gyűlésükön fogják megbeszélni. Az igazgatóság már 300 embert fogadott fel és öltöztetett egyenruhába, azért, hogy a kellő pillanatban a kocsikra állítsa őket. Eszerint, bármiképen forduljon a sztrájk ügye, a közlekedés szünetelni nem fog. Az igazgatóság a sztrájk befejezéséig permanenciában marad. Mint tudósítónk késő éjjel telefonon jelenti az alkalmazottak éjjel 1 órakor kezdték meg az értekezést, mely valószínűleg reggelig fog tartani, s a *sztrájk kimondása lesz.*

— **Az egyetemi professzorok diszruhája régen.** A külföldi egyetemeken a professzorok nagyjából még ma is talár-alaku *hivatalos ruhát* viselnek. József császár koráig a mi egyetemünkön is volt ünneplő ruhája mind a négy fakultás professzorainak. Hogy e diszruhák milyenek voltak így, mondotta el Ponori Thewrewk Emil:

A négy karnak ünnepi ruhája fekete hosszú talár, a kanonoki mucetumhoz hasonló köpeny — ugynevezett *epomis* — volt. A professzoroké sötétvörös damaszkselyem, a dékánoké selyem-bársony, a rektore bibor. Ahhoz járult a sötét-vörös színű süveg, az ugynevezett biretum. Az egész Katona István egyetemi jegyzeteiben kifejezett jellemzése szerint: *Ornamentum doctorum praecipuo, quin dicere liceat etiam unico, kiváló, mondhatni páratlan diszöltözet.* Ezt a diszöltözetet a professzorok nagyobb egyetemi ünnepeken, különösen Veni Sancte-kor, a fogantatás ünnepén, Mária Terézia születése napján, az urnapi körmenetnél s a Te Deumkor viselték. Mikor az egyetemet Budára áthelyezték, új ruhát is készítettek, még pedig 45 epomist és 13 talárt a világi professzorok számára, összesen 1391 forint 51 krajczárért. Ezt a költséget az egyetem fedezte. Tudni való, hogy külföldön, teszem Berlinben, ma is a rektor ünnepi tiszti ruhája államköltségen készül. A professzoroknak ezt az egyházas öltözetét, valamint a monarchia többi egyeteménél, úgy hazánkban is 1784-ben megszűntették. Az epomiseket és tanári ruhákat mind Pesten, mind Pozsonyban elárverezték. Csak a pedellusok tartották meg régibb talárszerű öltözetüket. A rektori levéltárban őrzött sekrestyésféle ruha alighanem a régi pedellusi ruhának emlékdarabja. E sekrestyésféle ruhát magyar kapusféle ruha, Toldy Ferencz rektorsága alatt pedig a Than Mór mintaképe szerint készült ó-magyar jellegű diszöltözet váltotta fel. A legutóbbira vonatkozó rektori rendeletből kitűnik, hogy 1861-ben a félszázadnál régibb fekete talárok helyébe zöld talárok kerültek, hogy azokat a fekete és zöld talárokat 1872-ben eladták s az értük befolyt összeget az új ruha költségeinek fedezésére fordították.

A pedellusok, mint már említettük, új, hivatalos ruhát viseltek, mely heroldoknak mutatta őket.

— **Munkácsy Münchenben.** Érdekesen jellemzi Munkácsy Mihályt a következő apróság Münchenben való tartózkodásának idejéről:

A hatvanas évek végén Munkácsy Mihály a müncheni királyi festőakadémián tanult. Hajthatlan, makacs természetű ember volt már akkor is és önféjűségével sok ellenséget szerzett magának. Elnevezték „der wilde Ungar“-nak, vadmagyarnak. Ellenségei beáztatták az akadémia igazgatójánál, Piloty Károlynál, aki aztán először az előadásokról, később pedig az akadémiáról is kitiltotta azzal a megokolással, hogy

makacs, rakoncátlan és tehetségtelen. De Munkácsy nem törődött az igazgató tilalmával, hanem vállára vette festőállványát, fogta a palettáját s ecsetjeit, felment a rajzterembe és tovább festett, mintha semmi sem történt volna. Müncheni tartózkodása idejében történt vele a következő kis epizód is. Egy alkalommal szalmával megpakodott szekér állt meg az akadémia előtt s Munkácsy lement a kapu alá, hogy vázlatot készítsen róla. A szekeret s a lovakat már le is rajzolta s éppen azon tönregett, hogy hogyan fogjon hozzá a szalmatömeghez, mikor egyik tanárja jött és gunyosan kérdezte tőle:

— Nun, Herr Munkácsy, geht das Stroh nicht in Ihren Kopf?

(No, Munkácsy ur, nem akar a szalma belemenni a fejébe?)

Amire Munkácsy tréfás bonhomióval felelt:

— Ja, Herr Meister, wann ich könnte auf das Papier das Stroh so hinmalen, wie es in meinem Kopf ist!

(Azt szeretném, tanár ur, ha úgy tudnám a papírra is lerajzolni ezt a szalmát, mint ahogy a fejemben van!)

Munkácsy később mégis megunta a müncheni intrikákat s elment tanulni Düsseldorfba.

— **A bicikli miatt.** Kurunczi Sándor pécskai gazda tegnap kocsin jött hazafelé a földéről. Az országuton lovai egy vágató kerékpártól megvadultak, a kocsit felfordították és Kurunczi igen súlyos sérüléseket szenvedett. Pécska felé nem ártana a biciklistákat megrendszabályozni.

— **Gőzgépközlekedők vizsgája.** A gőzgépközlekedők és gőzkazán fűtők legközelebbi vizsgálata f. hó 30-án fog megtartani. — Jelentkezni lehet az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál.

— **Pécsi születésű török író.** Pécssett, amikor a régi Nepomuk., a mai Munkácsy-utcában egy ház alapját ásták, ráakadtak a munkások egy régi gyűrűre, melybe ez a felírás volt bevésve: *Idare i el Mülk Miszrije ü Iran Abd. Aly Szene 1200.* (Magyarul: Egyiptom és Perzsia királyságok kormányzója Abd. Ali 1200. év.) Hogy mi módon került Pécsre Egyiptom és Peruia egykori alkirályának gyűrűje, erre vonatkozóan a következő érdekes adatokat olvassuk egy pécsi ujságban:

A törököknek van egy XVI. századbeli híres történetírójuk, kinek családi neve Ibrahim volt, akit azonban máig is *Pecsevi* (Pécsi) néven ismer a tudomány. Azért nevezik így, mert Ibrahim Pécssett született 1574—75 körül. Munkájának czime *Turikki Pecsevi*. Családjának Pécssett háza volt, melyről följegyzi a krónika, hogy 1606-ban leégett. Pecsevi egész életét állami, de nem katonai szolgálatban töltötte s mint ilyen hosszú éveken át titkára volt Alynak, Egyiptom és Perzsia alkirályának, kinek halála után ismét visszatért rég nem látott szülőföldjére. Kétségtelen, hogy magával hozta az alkirály gyűrűjét, mely csak ilyen módon kerülhetett Pécsre. Azt hiszik, hogy a török történetíró családi háza azon a helyen állott, a hol a gyűrűt megtalálták.

— **Beleesett a Dunába.** *Alpecher* Józsefné 78 éves budapesti magánzónő tegnap a Margit rakodópartnál sétálgatott s valahogy megbotolva beleesett a Dunába. Nyomban kifogták s be szállították a Szent-János-kórházba.

— **Adomány.** *Domány* József ur, az „Aradi polgári jótékony-nőegylet“-nek 10 koronát adományozott, mely adományért halás köszönetet mond *Fábián* Lászlóné egyleti fővédasszony.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Fel-

hívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztály“ Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frissítésére a *Thymol* fogcsemet, mely világhírű magyar gyártmány a legkellősebb fogtisztítószer, fehéríti és konserválja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket, igen olcsó, üdít és mindig friss. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubusdíszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és főszerkesztési raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratórium Budapest, Damjanich-utca 18. Főraktár: *Vojtek és Weisz* gyógyárunagykereskedésében. 2807

Egyről-másról.

(A szezon halála. — Kikapós képviselők. — Egy régi hirdetésről. — Gummikerekű és automobil — Atzél báró eltűnése és más eltűnések. — El Párisba! — Sztrájk és szocializmus.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, június 24.

Maholnap teljesen beáll a szezon halála. Berekesztették az országgyűlési időszakot és a honatyák is elmentek nyaralni. Sok asztal maradt üresen. Wampeticsnél és kevesebb elegáns redingo fordul meg Ós-Buda falai között. Szétmentek minden nagyobb ünnepélyesség nélkül, nem úgy, mint hajdan, mikor nagy fényvel és pompával rekesztettek be egy-egy országgyűlési szakot.

Igy 1765-ben márczius 21-iki dátummal fényes leírását látjuk egy ilyen berekesztésnek. A mondott napon, a rendek az országháznak nagy szalájában gyűltek össze, a hol először is egy, gróf *Baththyány* Lajos nádorhoz intézett legfelső kézirat olvastatott föl, a melyben a királynő köszönetet mond a főrendek és követek derekas maguk tartásáért, egyszersmind kegyesen elbocsájtja őket, azzal az óhajtsával, hogy a közelgő ünnepeket már övéik körében örömmel és vigassággal töltsék el. „Kiszalódtak is azonnal a Deputátusok“ — írja egy egykori följegyzés, azután hozzá teszi, hogy „egynémely követ urak szöszön-boron adnak tul homijukon“. A sárgult írásból az is kitűnik, hogy olyan követ urak voltak ezek, a kik egy kissé ott-ott feledkeztek a kártya meg a bor mellett és „sűrűn vásárolának ékszerárusoknál portékát olyan személyeknek, a kik nem valának hitveseik...“

Nagyon figyelemre méltó mint kulturhistóriai emlék, egy ilyen régi hirdetés, a melyet az akkori *Pressburger Zeitung*-ban nyomtatott ki *Becsky* László Szatmármegye követe, s a mely szó szerint következik:

Hirdetés.

Mindenkinek tudtára adatik, hogy itt Pozsonyban két kotsi, még pedig egy, négy üléses, veres posztból való üléses, sarga bojtokkal és passzomántal díszített, aranyozással ellátott, a másik két üléses *Schwimmer* hamuszínű plüssel bevonva, a ki azokat megszerezni óhajtsa, jelentse ebbeli szándékát *Kumrrer* polgári szattler mesternél.

Azt hiszem a mai honatyák nem igen hirtetik az eladó batárokat, mert kevesen tartanak általában fogatot. A gummi kerekű pótol mindent — de hajh, maholnap a gummikerekűt is pótolni fogja az automobil, a „töf-töf.“ Napról-napra jobban hódít ez a minden póztiszt nélkülöző vehikulum s *Jean de Lamare* és *Merville*, két franczia nemrégén tértek meg arról az utról, a melyet gép-kocsin tettek Klondikéba. Az expedíció olyan módon történt, hogy az automobil hatalmas ökrök által vont szán követte. Az automobil bizony néha úgy előre sietett azután, hogy egy alkalommal a két utasnak tizenöt órát kellett éhezni, míg a szán utól nem érte. Az automobil átlag 70—80

mértföldet tett meg, de volt olyan napjuk is, hogy 100 mértföldet haladtak.

A haldokló szezonban nagy feltűnést kelt a fiatal *Atzél* György báró eltűnése, akiről ez év márczius hónapja óta semmit sem tud édes anyja, még atyja haláláról sem értesíthette.

A XVIII. század elején így tünt el egy alkalommal a szülői háztól egy fiatal *Csuzy*. Mindenfelé keresték, de nem akadták rá. Csikósok, pásztor emberek között tanyázott, míg végre megunt a dolgot s hirt adott magáról. Örömmel hívták haza, de a fiatal *Csuzy* azzal mentegetőzött, hogy nem mer, mert hosszú időn át csikósok között tanyázva, talán már nem is illelnek bele az uri társaságba. Egy rokona érte ment, biztatta, hogy ne féljen s haza vitte. Forogva azután a nemes urak között, így szólt *Csuzy*:

— Bizony elhiszem, hogy biztattatok, hogy ne féljek, mert nem tudom most már, a csikósok voltak-e átöltözött gavallérok, vagy ti vagytok uri dolmányba bujtatott csikósok.

Jellemző ez a korra és említést tesz erről *Tóth Béla* kitűnő írónk *Anekdotalincis* című munkája is.

A romantikus hajlamok különben csak manapság ritkák már ifjainknál. Még a harminczas években, *Teleki Sándor*, a dúsgazdag *Teleki János* gróf fia elment a karlista háborúba, majd *Lisztel* bolyongta be fél Európát, csak azért, hogy tapasztaljon, idegen embereket, szokásokat tanuljon ismerni.

Mert boldog az az ember, a ki utazhat, láthat, és egy szülő sem jutalmazhatja meg jobban sikeresen érettségizett fiát, mintha elküldi a párisi kiállítást megtekinteni. Akár *Swájczon*, akár *Németországon* megy át az ifju, tanulságos lesz utja, kivált ha azt helyesen osztja be.

A nagy vasutak évadja van most, míg a kis villamos emberei sztrájkolni akarnak. Tizenkét pontot kívánják javításul, melyeket a vezetők s az első pontozat az, hogy ötven kemény forintért ma már egy család nem bír lakást tartani Budapesten. Hogy a tizenkét pontnak ez az egy gravamenje biztos, tiszta igazság egyebekhez nem is szólva, mert én nem vagyok a szocializmus barátja, se lázítani nem szeretek.

A szocializmus ellen dolgozik a bodrogközi jótékony egyesület. Nagyon érdekes mulatságot rendezett. Lóversenyt, amelynél minden faktor nő volt, sőt díjakért nők is lovagoltak, még pedig a felsőmagyarországi arisztokrácia legszebb hölgyei. Az eszre gróf *Majláth Józsefnétől* eredt, a ki férjével együtt régebben nagy sikerrel küzd a zempléni szocialista mozgalmak ellen.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Június 24. A soborsini önkéntes tűzoltó-egylet júniálisa. — Az aradi jökedv asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő). — A névtelen asztaltársaság kirándulása a csálai erdőben.
Június 29. A kisjenő-erdőhegyi kaszinó-egyesület tánczestálya.
Július 1. A Meteor kerékpárklub népnünpélya (Városliget).
Július 1. Az aradi tánczkezdő ifjuság mulatsága (Aliman Tibor vendéglőjében).
Július 15. Az aradi dalegylet népnünpélya (Városliget).
Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliálisa (Csálai erdő).
Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnünpélya (Városliget).

(=) **Erettségi-bál.** Az aradi felső kereskedelmi iskola érettségit tett növendékei az este kitűnően sikerült tánczvizalmat rendeztek a városligetben, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Cziráky Alajosné, Denhof Sándorné, Schwarz Hermanné, Hoffmanné, Fischerné, Singer Adolfné, Schvarcz hídgné, Pekker Kálmánné, Sugárné, Kellner-né, Csepreghy Ferenczné, Wernerné, Pápay Kálmánné, Ernyeiné, Kresz Ferenczné, Ormay Károlyné, Ottó Lajosné, özv. Antalffyné, Gaál Lajosné, Strumberger S.-né, Trószterné, Tóthné, Korbuly Józsefné, Stern Vilmosné.

Leányok: Cziráky Margit, Denhof Annuska, Schvarcz Blanka, Brust nővérek, Hoffmann nőv., Kovács Róza, Strumberger Malvin, Singer Erzsike, Dekker Margit, Kellner nőv., Sugár nőv., Csepreghy Irén, Werner Mariska, báró Fechtig Hajnalka, Pápay k. a., Kresz Vilma, Erney Jenny, Antalffy Giza, Gaál Irén, Krón Rózi, Záray Margit, Trószter nőv., Lendvay Margit, Meisztrovics nőv., Tóth nőv., Korbuly nőv., Czirkál Margit, Czeiler Gizella, Krausz Rózi (Gurahoncz), Stern Flóri stb.

(=) **A Jökedv asztaltársaság** holnap, vasárnap tartja meg szép sikert ígérő júniálisát a Csálában. A mulatság jövedelmét az aradi Kossuth-szobor, az asztaltársaság könyvtára s a szegény iskolás gyermekek javára fordítják.

(=) **Az aradi iparos ifjak** önképző és betegsegélyező egylete július hó 1-én (vasárnap) Csalogovits „Gleichenberg“ nyári mulatóhelyiségében a betegsegély alap javára jótékony-célú tánczvizalomal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: „Vissza a műhelybe“ színmű, irta: Bodnár Gáspár. Belépti-díj: az előadásra és tánczvizalomra, személyjegy 60 fillér. Előadás kezdete este 8 órakor, táncz kezdete előadás végével. Kedvezőtlen idő esetén az előadás következő vasárnap tartatik meg. Az előadás szereplői a következők: Kovács Sándor, Pfeiffer Ilonka, Szentessy Ilonka, Imre Dániel, Kerekes Lajos, Wohlman Antal, Schwell Gusztáv, Rácz Miklós, Bzura Viktor, Sipós György.

(=) **A magyarvárosi tánczkezdő ifjuság** f. évi július hó 7-én *Aliman* Tibor kerthelyiségében Sarló-utca 3. sz. alatt családi jellegű zártkörű tánczvizalmat rendez. Belépti-díj: Személyjegy 80 fillér, családijegy 1 kor. 60 fill.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Elnapolt esküdszéki tárgyalás.** Érdekes esküdszéki tárgyalás volt kintüve a mai napra. A vádlottak *Dalka* Mitru és *Juresinecz* Péter, kik rablással párosult gyilkosság vádja miatt kerültek az esküdszék elé. Az elnök *Köller* János volt, bírák *Földes* János és *Schartner* Sándor dr., jegyző *Zih* József, vádló *Meszlényi* Antal, dr., *Dalka* védője *Parecz* Béla dr., a másiknek *Nagy* Sándor dr. voltak, mint tolmács *Suciu* János ügyvéd jelent meg. Az elnök, miután a vádlottakat személyes viszonyaikra nézve kihallgatta, konstátálta, hogy három orvos szakértő és egy tanu nincs jelen. Erre az ügyész a tárgyalás elnapolását hozta javaslatba, mihez a védők is hozzájárultak. A folytatólagos tárgyalást az elnök e hó 27-re tűzte ki.

§ **Az apátfalvai takarékpénztár bűnyö.** Az apátfalvai takarékpénztár, mint szövetkezet óriási bűnyében, melyben az ügyész a vádlottakat, névszerint *Korhetz* Celesztint, *Sümegei* Istvánt és *Köller* Istvánt 174 rendbeli sikkasztással, 174 okirathamisítással és 34 rendbeli váltóhamisítással vádolta, a szegedi kir. törvényszék vádtanácsa *Magay* Lajos elnöklete alatt ma tartotta meg a tárgyalást a védők, dr. *Balassa* Armin, dr. *Fülöp* Zsigmond és dr. *Papp* Róbert által beadott kifogások felett. A bíróság előtt egy pár mázsányi akta feküdt. Dél előtt dr. *Balassa* Armin indokolta kifogásait és különösen azt fejtegette, hogy jogosult egyén részéről nem tétetvén feljelentés, a vád vizsautasítandó. Dr. *Fülöp* Zsigmond vállalta magára a nehéz feladatot, hogy a szakértők véleményét bonczolja és azok felületességét, valamint a vádirat szabálytalanságát kimutassa, a mi teljesen sikerült is neki. Dr. *Pap* Róbert az intézet ügykezelését ismertette alaposan. A védők érveit azután *Gábris* Endre dr. kir. alügyész igyekezett hatálytalanítani. Késő délután hozta meg a vádtanács határozatát, mely szerint a vádiratot, mivel az a bűnvádi perrendtartásnak nem felel meg, el nem fogadja és

minthogy az eddigi vizsgálat nem nyújt alapot sem a vád alá helyezésre, sem annak megszüntetésére, az ügyet azzal adja ki a vizsgálóbírónak, „hogy a vádirat szabta kereten belül“ és a védők által előterjesztett irányban tartson pótvizsgálatot és az összes üzleti könyveket a szakértők által újból vizsgálta meg.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

= **Az apatelek-mokrai hegyközség.** *Solyomssy* Lajos br. kezdeményezése folytán a borkereskedelem pangása ellenében pincze-szövetkezet öhajt létesíteni. E tárgyban Apatelek községhezán f. hó 28-án d. e. 9-órakor értekezletet tartanak.

= **A Neptun közgyűlése.** A „Neptun“ Marosfürdő részvénytársaságnak folyó évi június hó 10-ére kitűzött közgyűlése megtartható nem lévén, az alapszabályok értelmében a közgyűlés vasárnap folyó évi június 24-ikén délelőtti tizenegy órakor tartatik meg a fürdőépület várótermében. E közgyűlésre a t. részvényeseket ezennel meghívja *Az igazgatóság*.

= **Birtokcsere.** Kovacs Pál eladja az aradi 3922. sz. tjkvben felvett Mihály-utcai 9. sz. a. ingatlant 1600 koronáért *Hosszu* János és neje *Csáky* Teréznek. *Dobró* Pál és neje eladják az aradi 4532. sz. tjkvben felvett ingatlant 10.200 koronáért *Raiku* Szebőknek. *Pichler* János és *Persa* Péter eladják az aradi 397. sz. tjkvben felvett Rózsautcai 4. sz. 193□-öl üres beltelket 800 koronáért *Zsika* Antal és nejének. *Aradváros* közönsége eladja az aradi 4874 sz. tjkvben felvett ingatlant 1900. koronáért *Borbély* János és nejének. *Pintye* Pável és neje eladják az aradi 1917. sz. tjkvben felvett házat 1200 koronáért *Rácz* Péter és nejének. *Muresán* *Buzián* Anna eladja az aradi 1098. sz. tjkvben felvett ingatlanságot 1000 koronáért *Barczok* Vazulnak. *Barár* Todor ajándékba adja az aradi 3124. sz. tjkvben felvett *Orovitz*-utcai 3. sz. telket fia *Barár* Tivadarnak. *Kiskoru* *Monti* *Mariska* ügygondnoka *Dániel* *Kálmán* közgyám eladja az aradi 281, 2686, 5397. és 6510. sz. tjkvben felvett ingatlanokból az öt illettő részt 2783 korona 33 fillérré *Izányi* *Balázs* és nejének. *Frank* szül. *Krasznaszky* Anna eladja az aradi 1061. sz. tjkvben felvett ingatlanból az öt illettő fele részt 800 koronáért fia *Frank* Károlynak. *Krausz* Lajos és neje eladják az aradi 345. sz. tjkvben felvett *Wesselényi*-utcai 18. sz. házat 5600 koronáért *Nyiri* *Csatar* és nejének.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Buballa* Antal, *Bács-Földvár*. — *Lukács* Mór, *Szeged*. — *Neumann* R. *Nagy-Szeben*. — *Krémer* *Samuel*, *Szantiszló*. — *Jakab* és társa, keresk. czég *Csikszereda*. — *Schwarz* *Mina*, *Galatz*. — *Hoffmann* *Simon*, *Bécs*. — *Deutsch* Mór, *Kecskemét*.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 23.

Délitözsde. A buzaárakat kielégítő, vételkezd mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 20.000 métermázsa került forgalomba, meghatározott áron. Egyéb gabonaművekben kevés forgalom. Időjárás boros.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.04— 8.05
Rozs októberre	6.94— 6.95
Zab októberre	5.18— 5.20
Tengeri júliusra	5.63— 5.64
Tengeri 1901. májusra	4.9— 4.92
Repcze augusztusra	13.20—13.30

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	8.12— 8.14
Rozs októberre	6.96— 6.97
Zab októberre	5.66— 5.67
Tengeri júliusra	5.21— 5.23
Tengeri 1901. májusra	—
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	694.50
Magyar hitelrészvény	715.—
Leszámítolobank részvény	470.—
Rima-Murányi vasúti részvény	564.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	680.—
Közuti vasút	613.—
Városi villamos vasút részvény	314.—

S z e s z ű z l e t.

— Junius 23. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó eüikül per 100 liter $\frac{1}{100}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szarított moslék 11 korona métermazsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900 június 23.

Magyar aranyárjadék $4\frac{1}{2}\%$	96.25
Magyar koronárjadék $4\frac{1}{2}\%$	91.—
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	100.50
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeremenysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Csiztrák papírjáradék	97.65
Csiztrák aradéék ezüst	97.50
Csiztrák aradéék arany	96.50
Koronárjadék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Csiztrák-magyar bankrészvény	174.50
Magyar hitelbank részvény	713.50
Csiztrák hitelintézet részvény	691.75
Csiztrák-magyar államvasut	679.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.32
Nemet birodalmi marka	118.60
London	242.20
Páris	96.50

A KÖZÖNSEG KÖRÉBŐL.*

Tisztelt Szerkesztő Uram!

Ugy veszem észre, hogy az aradi villamos-sági társulat azt a taktikát követi, hogy a maga berendezéseit a vízvezeték berendezései mellett szereti emlegettetni. Csakhogy a kettő között különbség van. A víz drága, de jó; a villamvilágítás rémdrága, de rossz. A vízvezeték szerényen hallgat, míg a villamos folytonosan üti a dobát, telekürtöli a világot, hogy a „hazai és helyi iparért“ és a „szegény népért“ mi mindent akar tenni. A vízvezeték berendezésénél sok iparos keresett, mert a berendezéseket ők csinálhatták, holott a villamberendezéseket a villamos társulat önönmagának tartotta fen, hogy munka nélkül járó haszonnal egy külföldi cégnek adhassa át. A saját előnyére megfosztani az aradi iparosokat és tele kiáltani a világot, hogy mi mindent tesz az érdekekben, ez mégis csak cifra dolog. Bajt okozni, kismiszni és hálát kívánni érte, ki hallott még ilyet? Az, aki elvesz, ne mondja, hogy adott vagy adni akar és mellőzésért ne követeljen se elismerést, se köszönetet. Hol és mikor adott a villamos társaság az aradi iparosoknak? A mi nevünkben ne beszéljen, ránk ne hivatkozzék. Kikérjük magunknak. Egy iparos.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 23. —

Fehér Kereszt szálloda. Möller István igazgató Hédervár. — Weil Alajos utazó Krakkó. — Kauppe Artur utazó Bécs. — Bridi Mór utazó Budapest. — Dr. Schweiger Henrik ügyvéd Budapest. — Glück Jakab utazó Budapest. — Neuberger Miksa utazó Budapest. — Dr. Schunn Frigyes ügyvéd N.-Szeben. — Pekker Emil ügyvédjelölt Szombathely. — Fischer Mihály kereskedő Szarajevó. — Farkas Mór utazó Budapest. — Sonenschein Jenő utazó Budapest. — Grabner Erneszt utazó Bécs. — Baum Sándor utazó Budapest. — Braun Samu utazó Bécs. — Grünberg Miksa utazó Budapest. — Kronvald János utazó Bielitz.

Vass szálloda. Gyulai Andor hivatalnok és neje Budapest. — Osztreicher Mór utazó Budapest. — Kirila János lelkész Silingyia. — Scheer Zsiga magánzó Csermó. — Szász Farkas tisztartó Tamand. — Glück József kereskedő Budapest. — Diamant Sándor utazó Bécs. — Vagner Miklós utazó Budapest. — Laszker Herman utazó Bécs. — Argyelán Gábor jegyző Kerek. — Kis Lajos utazó Budapest. — Mórítz Imre utazó Budapest. — Lukács Péter

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

utazó Budapest. — Strasser Lajos birtokos Vale-mare. — Singer Mór utazó Bécs.

Központi szálloda. Baghy Gyula birtokos Kenygel. — Dr. Halász Aladár kir. közjegyző M.-Illye. — Frommer Izidor igazgató Budapest. — Sperer Margit nevelőnő Pankota. — Dobó Manó máv. tisztviselő Budapest. — Horátsch János konyvárus Nagy-Enyed. — Poppe Aurel utazó Budapest. — Lendvai Jenő jogász Temesvár. — Pekárek Rudolf utazó Bécs. — Spitz Vilmos utazó Budapest.

Huzás már július 10., 11. és 12-én.
Főnyeremény **80,000** korona.

A 2971

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

III. osztályának huzása már

július 10., 11. és 12-én.

!! 5000 nyeremény !!

898 ezer korona értékben.

III-ik osztályú vételsorsjegyek árai:

Egy $\frac{1}{1}$ 3. osztályú sorsjegy 64 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$ 3. osztályú sorsjegy 32 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$ 3. osztályú sorsjegy 16 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$ 3. osztályú sorsjegy 8 kor. — fil.

Ajánlom a III. osztályra az alant jegyzett számokat:

11975	4252	34631	20081
4/4-ben	8/8.	8/8.	4/4.
50766	22589	91771	25799
8/8-ban	4/4.	8/8.	4/4.
12699	36051	55808	4274
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
79869	27131	53974	41543
8/8.	4/4.	8/8.	4/4.
13243	34645	65124	11970
4/4.	8/8.	8/8.	4/4.
37365	27148	92648	36061
8/8.	4/4.	8/8.	8/8.
20098	65119	41546	93665
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
8796	99367	36070	98512
8/8.	4/4.	8/8.	4/4.

A felosztható darabokból negyed és nyolczad sorsjegyek egyenként kaphatók.

A harmadik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900-ik évi július hó 8-ka előtt

eszközleendő

Megújítási árak a harmadik osztályra:

Egy $\frac{1}{1}$ 3. osztályú sorsjegy 32 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$ 3. osztályú sorsjegy 16 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$ 3. osztályú sorsjegy 8 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$ 3. osztályú sorsjegy 4 kor. — fil.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény **80,000** korona.
Huzás már július 10., 11. és 12-én.

KÜLÖNFÉLÉK.

 Gyöngéd biztatás.

— No, Lilike, megismerkedtél azzal a fiatal emberrel?

— Meg. Eleinte Nagyon félnék volt, de azt gyöngéden biztattam.

— Hogyan?

— Kölcsön kértem tőle tíz pengőt.

 A becsületes katonák. Egyik vidéki

rosban történt a minap a következő mulatságos eset: A háziezred egyik közlegénye elvesztette a pénzesztárcáját s az esetről nyomban jelentést tett a századosának, ki természetesen nem segíthetett a baján. Másnap azonban jelentkezett a századosnál egy másik közlegény s átadta neki az elveszett pénzesztárcát, melyet megtalált. A százados megdicsérte a becsületes katonát s elrendelte nyomban, hogy a becsületes katonának jutalmául aznap dupla porciót kapjon ebédre. A következő napon a százados nagy bámulatára öt katona jelentkezett kihallgatásra azzal a panasszal, hogy elvesztették a pénzesztárcájukat. Másnap pedig a másik katona állt a százados elé, mindenkihez egy-egy talált pénzesztárcza volt a kezében. Mind az öten dicséretet és dupla porciót kaptak. Negyednap azután tizenkét katona jelentette, hogy elvesztett a pénzesztárcája — másnap másik tizenkettő jelentkezett a százados előtt, mint becsületes megtaláló. A százados azonban most már átlátott a szítán s a szigorú parancsot adta ki:

— Aki ezentúl pénzesztárcát talál, dupla porciót kap, mert a becsületeséget megkapta jutalmazni, de azt, aki elveszti a pénzesztárcáját, kurtavasra veretem.

Ez időtől fogva nem vezett el többé ez a katonának sem a pénzesztárcája.

 A felköszöntő.

— A „Temetkezési vállalatok egyesülete“ barátkettőt tartott, a melyen furcsa felköszöntőt mondott az elnök.

— Ugyan mire?

— Arra, hogy mindnyájan éjnek elég sokáig hogy egyik a másikat eltemethesse.

 Mascagni a magyar cigányról.

Mascagni a *Parasztbecsület* világhírű szerzője nemrég te-olvasást tartott hazájában s különös mód- mutatta be ez alkalommal a magyar cigány- Budapestten jártában — ugymond — egy olasz barátjával a fogadóban vacsorázott s sokáig hallgatta a cigánymuzsikát. A barátja az- figyelmeztette

— Ha a cigány magyar nótát játszik, meg tudjuk: ki a magyar, ki az idegen. A magyar az elbusulja magát, szentimentális lesz, az idegen rá se hederít a nótára.

Mascagni úgy tapasztalta, hogy ez a megfigyelés csakugyan helyes. Még érdekesebb látott itt egy zenés kávéházban. A cigány magyar nótát játszott hangflogóval. A kávéházban mindenki áhitattal élvezte a szertartás melébus melódiát, sokan könyeztek, mások csillag- szemmel nézték a primást. Amikor aztán vége volt a nótának, a primás a közönség köze- ment, s azt, aki legjobban hallgatta, néző- kolta kétszer az ajkán. Persze a kiténtetel nagyon boldog volt, mert a magyar így becsül- meg a népies zenét — mondotta Mascagni. Erős a gyanunk, hogy a mester ezuttal egy vidám mulató kompániát figyelt meg, amely a becsipés határán összecsókolódzott még a cigánnyal is.

 Költségvetés. Kikapós ur Párisba készült.

Egy barátjától kér fölvilágosítást a költségekre vonatkozólag.

— Azt hiszem — szól a jó barát — napi 50 frankkal kijöhetsz.

— Igen ám, de a feleségemet s elviszem.

— No, akkor napi 25 frank is elég.

Junius 4.

Nehéz pályák aertéskeresek. csarnok.

— Junius 23. —

elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilon felül sulyban 90. — 92. — filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — filig. Öreg könnyű páronként 320 kilogrammon felül sulyban — filig. Fialal közép páronként 251—320 kilo sulyban 95. — 96. — filig. Fialal könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 94. — 96. — filig. Magyar szedek: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — filig. Közép páronként 240—320 kilogrammon felül sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — filig.

mániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilon felül sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilon felül sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — filig. Könnyű páronként 260 kilogrammon felül sulyban 94. — 96. — filig. Közép páronként 240—260 kilon sulyban 93. — 94. — filig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 91. — 93. — filig.

megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és per kilogramm levonások mellett, egy kilogramm sulyban érteendő. — Szokásszerűleg a hizott sertés (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilon vonandó le. A sertések vételárából a vevő javavonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes sulya vetetik irányadónak.

Aradi száma: Junius hó 20-án volt készlet 43813 darab, Junius hó 21-én felhajtott — 50 darab, Junius hó 22-én szállított 353 darab, Junius hó 22-én maradt készleten 43510 darab. Uziel: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felől indul:	Budapest felől érkezik:
Aradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Vonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Vonot d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Vonot délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Vonot este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felől:	Erdély felől:
Vonot reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Vonot délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Vonot délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Vonot d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Vonot este 6.35	Személyvonat este 8.57
Vonot este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felől:	Temesvár felől:
Vonot reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Vonot d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vonot délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felől:	Szeged felől:
Vonot reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Vonot délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felől:	Brád felől:
Vonot reggel 6.25	Borosbeszről szv. reg. 8.03
Vonot d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Vonot este szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

SARNOK.

Az utolsó nagy színész.

Jött: Váradi Antal.

(Vége.)

színpadunk fokozódott. Gróf Mailáth királyi biztos hívatta Tóth Józsefet, kérde, hová vitte az ország pénzét? A színpad az volt, hogy semmiről sem tud. Mailáth így szólt:

„Tóth József déli 12 órára tudni fogja, különben nem fog.”

Tóth József másnap ismételte hogy semmit nem tud, mire gróf Mailáth mosolyogva felelt:

„Tóth, maradjon csak maga a színpadon, ott jeleskedjek; a világ színészei közül aló; különben szerencséje, hogy az országban, a mi tudunkra adta, hogy a kincs a városban van. Ha van akaratja, megmaradhat az állami szolgálatban, ha nincs: jobb is, mert pályájának jele. Utlevelet adhatok.”

Tóth József katonai pályája így végződött.

Tóth József színpadra visszatérve, 1851. május elsején a Nemzeti Színházhoz szerződött. 1857-ben a Nemzeti Színházról munkát is irt, a mely ugyanabban az évben sajtó alá is került. Bejárta Németország jelesebb színpadait, a párisiakat, londoniakat itt vette figyelembe, hogy a színpadról nem szabad elvonni a kiállítás, mert ez annak a legfőbb szüksége.

Londonban megújult barátsága Rónay Jácint püspökkel, kinek jeles irodalmi munkáját ő adta sajtó alá Schmitt álnévvel.

Tóth Józsefnek kitünő szerepei voltak: XI. Lajos, Bieberach, Jágó, Moór Ferencz, Sylock, III. Rikárd, Szoleymann, Heródes, Bölcs Náthán, Harpagon, Szegfi. Macbethet nem emlitem, mert ez volt az egyetlen szerep, a melyben nem volt tökéletes; nem is akarta játszani, csakis Jókainé kedvéért tette meg, ki vele óhajtotta a Ladyt személyesíteni. Szász Károlynak tulszigoru bírálata sem volt képes megzavarni nagy szerénységét, hallgatva türe.

És a mi csodálatos, az ő szereposztálya mellett kitünő volt az Evangéliumban mint pap s mint Táray a Végrendeletben. E szerepeket még 1848-ban Győrben adta, hol Kovács Pál, Czuczor Gergely, Rónay Jácint fölötték a színpadra üdvözölni őt. 1861. telén Othellora készült, mely szerepre régen vágyódott. De ekkor kezdődött betegsége erős katarussal. A véletlen úgy hozta magával, hogy az operai napot kivéve, mindig színpadon volt. Kötelességérzete erősebb volt, semhogy visszavonja magát, tudva, hogy nagy szükség van reá. Az tette semmivé; ekkor kezdődött tüdő- és gégebaja. Hat éven keresztül szerepelt betegen, titkolva baját; rosszulletéről a családjának sem volt szabad beszélni.

Az akkori viszonyok a Nemzeti Színháznál sulycsak voltak s ő félt, hogy úgy lesz, mint 1854-ben, mikor Festetics Leo gróf felmondott neki, Szerdahelyinek és Szilágyinak. Szerdahelyit visszavette, de az ő szerződését attól tette függőve, hogy mondja meg, ki irta a Cserháti leveleket, melyről bizton tudja, hogy Tóth Józsefnek tudomása van. A művész ezt megtagadta s csak fél év múlva, midőn belátta az igazgatóság, hogy nélkülözhetetlen, akkor szerződötték újból. (A cserháti levelek Festetics Leo gróf ellen irattak, szerzőjük a jeles Fánchy Lajos volt.)

Tóth József betegeskedése kezdetén történt, hogy XI. Lajost adta, mely alkalommal Széchenyi Béla gróf két angol lorddal és ladyval felment hozzá a színpadra, üdvözölte őt szerepléseért s hallván angol beszédjét, azt az ajánlatot tették, hogy menjen Londonba s lépjen föl a szerepben, mert jobb lenne Keán Károlynak, Tóth József halásán fogadta az üdvözletet és felszólítást, mert az angol nemzet legbüszkébb nyelvére s ő nem beszél oly tökéletesen, hogy színpadra merjen lépni. Az egyik egyik lord lelkesen ezt felelte:

— Bár nálunk eddig nincs szokásban idegen nyelvű előadás, de én kieszközlöm önnek, játszik magyarul és hozzon magyar társulatot Londonba.

Szegény beteg művész! Könyezve örült ennek a kitüntetésnek, s mikor feleségének elbeszélte, akkor is könyezett, mert érezte, hogy ez egy szép álom, mely sohasem teljesülhet be a borzasztó való miatt. A hetedik és nyolczadik évét betegségeinek Gleichenbergben és Olaszországban töltötte, hová orvosa a gyógyulás reményében küldte.

E két évet némán töltötte, hangja teljesen elveszett.

1869. december 13-án Rainer miniszternél volt ebéden. Ott élte át élete utolsó örömet. Gróf Károlyi György felköszöntője okozta azt.

A nemes gróf így szólt:

— Ha a végzet megfosztotta is hangjától de megmaradt kitünő művészi érzéke s így én önt, mint a Nemzeti Színház leendő igazgatóját üdvözölöm.

Utolsó öröme! Ez ebédről hazajöven, áthült és ágyba jutott, hogy többé föl se keljen. Midőn pályatársai látogatására jöven, elmondták az örömhirt, hogy az 1870. április 1-étől föl-emelik a művészek fizetését és megszünik a nyomor, sóhajtva susogta: „Isten megmutatta nekem is az ígért földjét, mint Mózesnek, de belépnem nekem is tiltva van.”

Tiltva van! 1870. márczius 1-én éjjeli két óraker kinszenvedt a 46 éves férfiu, mindegyik kiskoru gyermekeért külön-külön a halál kínját szenvedve. Élete tiszta, becsületes, szorgalmas volt.

Eddig a följegyzések, melyekhez csak egy fontos adatot kívánok toldani kiegészítésül, azt, hogy Tóth József nemcsak mint alkotóművész, de mint a színészeti iskola tanára is maradan-

dó, nagy hatással volt a jövő nemzedékre. Rövid ideig működhetett csak, de rendkívüli talentuma, nagy intelligenciája és olvasottsága olyan erőt mutattak be, mely a színészeti oktatás terén is korszakot alkotó lehetett.

Az özvegy ez óhajjal fejezi be följegyzéseit, melyhez a magyar művészet minden barátja járul: „Legyen áldott emlékezete!”

KERPEL IZSO

könyv-, zenemű-, papirkereskedése és antiquáriuma

ARADON, Andrassy-tér 20. sz. (Arena épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletemben előnyös könyvtárvételek folytán gyönyörű disz munkák, szépirodalmi és tudományos művek és egyéb művek meglepő olcsó áron, továbbá zenemű-ujdonság mélyen leszállított áron, átjátszott hangjegyek pedig feláron kaphatók. Kitünő *confetti* csomagja 3 kr.

Minden intézetbeli

használt iskola könyveket
negyedáron vásárlók.

Ugyan-e czég ajánlja a nyaraló és fürdőző közönség szives figyelmébe 30,000 kötetre kiegészített

kölcsonkönyvtárát,

melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; beszereztem továbbá legutóbb a regényirodalom még minden beszerezhető termékét, azonkívül pedig kiegészíttem a gyermek- és ifjúsági irodalmi műveket olyképen, hogy könyvtárban ez idő szerint minden eddig megjelent ifjúsági irat (beleértve az ifjúsági folyóiratokat, u. m. „Magyar Lányok, Kislap, Lányok lapja stb.) kapható.

Kölcsöndij: havi 60 kr; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlok a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi junius hó 24-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ óraker, fél árákkal:

ARIEL és LUUBÉ

akrobata-mübicziklisták világhírű mutatványai.

EZT MEGELŐZI:

Doktor Klausz.

Vigjáték 5 felvonásban L'Arroge Adolftól. Fordítot-a: Folinusz János.

SZEMÉLYEK:

Griesinger . Mezei Péter.	Emma, leánya Harmath J.
Julia, leánya Angyal Ilka.	Herstel Pali . Palágyi L.
Boden Miksa László Gy.	Marianna . . . Tolnainé.
Doktor Klausz Bács Károly.	Labovszky . . Nyilassi M.
Mari, neje . . . Bácsné	Colmár . . . . . Czakó V.

Kezdete 3 és fél óraker.

Este 8 óraker, rendez árákkal:

ARIEL és LOUBÉ

akrobata-mübicziklisták világhírű mutatványai.

EZT MEGELŐZI:

Papanek Dani.

Bokozat 5 képpen dalokkal, tánczokkal és felvonulásokkal. Zappert Brunó után magyarosította: Komor Gyula. Zenéjét szerzették: Weinziert Miksa és D'Amant Leo.

SZEMÉLYEK:

Papanek Dani Hegyess Gy.	Boldizsár . . . Gáthy K.
Mandelblüh . Nyilassi M.	Bolton . . . . . Palágyi L.
Mókus Irma . Felhő Rózsi.	Steffens . . . . . László Gy.
Marianka . . . Turi M.	Milka, matröz Rédei Szidi.
Vadas Béla . Erczkövi K.	Ilka . . . . . Parlagi K.
Sára . . . . . Tolnainé.	Churchill . . . Mezei Péter.
Panyóka Máté Fenyéri Mór.	Harry . . . . . Hajnal D.
Lili, leánya . Harmath J.	Kcoll . . . . . Coakó V.

Kezdete 8 óraker.

NAPIREND.

Június 24. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Keresztelő János. — Protestáns naptár: Keresztelő János. — Görög-keleti naptár (június 11.): Bertalan. — A nap két 3 óra 48 perczkor, nyugszik 7 óra 44 perczkor. — A hold két 1 óra 33 perczkor, nyugszik 5 óra 13 perczkor.

Június 25. Hétfő. Róm. kath. naptár: Vilmos. — Protestáns naptár: Vilmos. — Görög-keleti naptár (június 12.): Onufriusz. — A nap két 3 óra 48 perczkor, nyugszik 7 óra 44 perczkor. — A hold két 2 óra 21 perczkor, nyugszik 6 óra 14 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.0 milliméter, délután 2 órakor 761.7 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 19.0, délután 2 órakor C° + 23.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, helyenként csapadék.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 24. Az aradi tornaegyesület kirándulása a milovai völgybe.

Június 26. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület választmányi ülése délután 6 órakor (Millennium külön terem.)

Június 28. Az apateleki-mokrai hegyközség értekezlete délelőtt 9 órakor Apateleki községházánál.

Június 29. Lóverseny Kisjenőn.

Június 30. Az aradi atlétikai klub közgyűlése délután 6 órakor.

Július 14. Körállatorvosválasztás Csermőn.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Az anyai szív megmérhetlen fájdalomával mondok köszönetet fiaimmal egyetemben mindazon nemesszívű rokon, ismerős és barátainak, kik felejtethen

Dezső

fiamnak e hó 20-án végbement temetése alkalmával megjelenésük által mély gyászomban osztozkodtak, ugyszintén részvét-soraikkal fölkerestek.

Különös köszönetem fejezem ki mindazoknak, kik gyöngéd figyelmük jeléül az elhunyt ravatalára koszorukat voltak szívesek helyezni, végre *Csutak* Károly és *Simalya* Károly uraknak elhunyt fiam Berlinből történt hazaszállítása körüli teendőkben gyors, pontos és lelkiismeretes intézkedésükért.

Arad, 1900. június hó 23-án.

Özv. Brassay Ödönné
és fia.

Fiatalkönyvelő

felvétetik

Rosenblüh H. és Társa

cégnél.

Ki már hasonnemű üzletben alkalmazva volt, előnyben részesül.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMENBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papírokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastel-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minoritapalota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

Jó házból való
2 tisztességes fiú

tanulóul
felvétetik

Weinberger Ferencz

ékszerésznél, Aradon, Központi szálloda épület.

Katonazene hangverseny a
Baross-kioszkban

MA VASÁRNAP

június hó 24-én d. u. 5 órától
egész 8 óráig a

a 33. gyalogezred zenekara

karmesterük személyes vezetése mellett

válogatott műsorral

nagy hangversenyt

rendez,

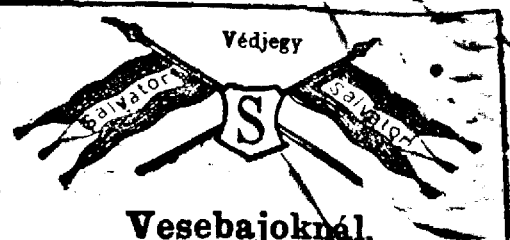
melyre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Bemenet díjtalan!

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos

bérlő.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

1212

240

Pusztuljának a mészakák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi ellenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kártására. csálhatatlan hatása

dalmáciai

rovarpórainkat

(jobb mint bármely másféle)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zársallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszüzlete Aradon.

A legbiztosabb ható molypusztító is nálunk kapható.

Aradvármegye székházában,
valamint a
régii törvényszéki épületben
eszközleendő

lebontásokból
kikerülő nagy mennyiségű régi
használható anyagok, u. m.

regi, tisztított téglák,
padolat deszka, épületfa,
burkolati kölapok, ajtók,
100 darab teljesen egyenlő, külső
és belső, jalousieval ellátott

a b l a k,
pinozeablakrácsok, fa-
koczkaburkolat, kályhák
stb. stb.

eladatnak.

Értekezhetni **Fodor és Reisinger** cég irodájában, Arad,
József főherceg-ut 12. szám.

Tanulók

heti fizetéssel
felvétetnek

az
aradi nyomda rész-
vénytársaság
könyvnyomdájában
és
könyvkötészetében.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes úriöltény kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb } 14
8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág; szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Még nem felelő Arad becsapódunk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Waisz János és Társa posztó gyári raktár
Budapest, József-körút 81/a.

A brassói portland-cement-gyár
ajánlja legkitünőbb

Portland-cementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Aradon kapható: **KARÁTSONYI ANTAL** urná!

Szépség és egészség

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **ROZSNYAY-féle** világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőgyör** egy doboz 70 kr. Kúnné és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására **ezrek mennek Karisbadba** holtát az a ezelt uthon is vial hetik **ROZSNYAY M.**

PEPSINBORA

használata által mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságharc szobrot ábrázolja.

Kapható: ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában a Szabadságharc-táráiban, valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

Váltóház és Lidőgöcsök ellen

ROZSNYAY M.-féle

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlésén 1869-ben Pármában pálya díjjal korszakított. A legújabb hamisításoktól óvakodjunk. Csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorúzott készítmény kerje és fogadja el melynek minden egyes csomagoló papírján **ROZSNYAY MÁTYÁS** aláírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység és az ebből származó bajok ellen legbiztosabbat hat **ROZSNYAY**

Vasaschinabóra,

mely saját természeténél fogva edes borral készítve, határában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Szép, üde és bájos arczot

csak az általános közkedveltségnek örvendő **Kriván-féle**

Benzoe Tej-Creme

használata által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdít.

Eltüntet minden arcztszítálatlanságot és bőrkiütéseket. Az arcznak friss üdeséget és elragadó bájot kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatfok.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.
Egy doboz **Hattyú-pouder** (fehér, rózsaszín v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Waisz Arad és Török József** gyógyszerháza Budapest.
A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerháza Világoson.

Csak a világszerte várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.
Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.
Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a **Kriván-féle**

UNIVERSAL-FOGCSEPPÉK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerárban.

Tek. **Kriván János** gyógyszerész urnak Világoson.

Az ön által feltalált és készített „Univerzal” fogcseppnek hatása bámulatos. Régi fogfájásom azoknak egyszeri használata által teljesen elmúlt, őszintén ajánlom mindenkinek.

Kolozsvárt, 1900. február hó 23-án.

Tisztelettel
B. Lajos, s. k.

Néikülözhetlen házi gyógyszer!
Törvényesen bej. védjegy.

Egy csalnánál 30 mányozzák

Biztos és gyors segítőkész

„Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csak a híres **Feller-féle ELSA-FLUID** mentette meg életemet” írja **Ij. Szabó H. István, Pákozdi.**

páratlan csodás hatású, egyszerű kipróbált

ELSA-FLUID

(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és jóváhagyva)

mely segít külsőleg és belsőleg a legtöbb betegségnél. Így: láz, szurás, szaggyalás, közhányó, reuma, köhögés, nátha, gyomorhaj, hasmenés, mell-, fej- és fogfájás, étvágytalanság, gyengeség, szembaj stb. stb. gyorsan és biztosan gyógyítható. 12 üveg ára használati utasítással együtt 6 korona, 24 üveg 8.80 kor., 48 üveg 16 korona. — Bőrmintye küldi utánvétellel vagy a pórt előzetes beklüdesé után az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszertára a „Szent Háromsághoz” Stubica 135. (Zágráb m.)

mindenkinek legmegergebben ajánlatfok a **FELLER-féle**

Rebarbara-pilulák

az „ELSA” védjeggyel. Biztosan és fájdalom nélkül hatnak rossz emésztésnél, gyomorszájgátlásnál, székrekedésnél, férgékélnél, vérszegénységnek, sárgaságnál stb. betegségnél. — 1 tekercs (6 doboz) használati utasítással együtt 4 korona hánny.

Főraktárak Budapest: **Török József** irány-utca 12. sz. 6. Zoltán Béla N. korona-u. 23. gyógyszerházaiban.

Bámulatos gyógyeredmények!

Igaz történet. Egy öreg ember 10 fillér pórt előzetes beklüdesé után ingyen küldetik.

„Rég meghaltam volna, ha a **Feller-féle ELSA-FLUIDOT** nem használtam volna! Neki köszönhetem az életemet.”
1900. jan. 1-én Racz Zsigmond, Földes.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

cséső készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

melyek főelőnyei: **préselt aczélemes-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet,**

bb: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerű, aczelöntésű mel ellátott **ekéit, „Bonni“-féle köttengelyű eketaligáit járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Elmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönvélnytra vezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

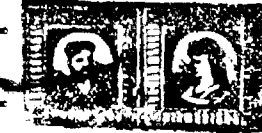

csak 3 forint.

legszébb és legczélszerűbb.

kalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

1879-ben.

képek életnagyságban bárbeküldött fénykép után. Szállítási 10 nap. A hű hasonlatért kezeség altatik. A fénykép sértetlen marad acsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

dascher Siegfried

atalomdíjazott műte

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkínobb, teljesen ártalmatlan, vegy-tisztító és zsírtmentes készítmény a...

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is óde bájos arcaszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az enyének másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.04. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felőseget osakta az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arcviz 50 kr., fozegszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszertkereskedésben.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

Dr WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

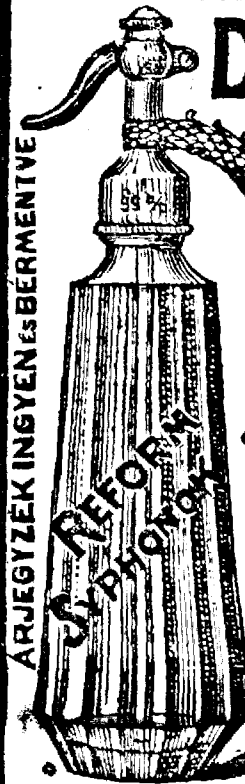
Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

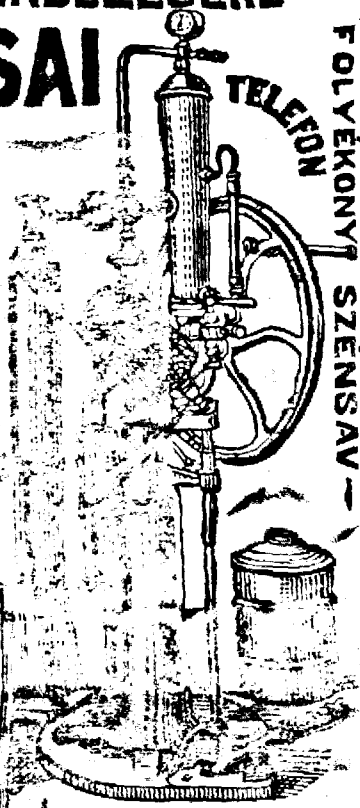
Gyár és Iroda: IX. TINÓDY-UTCA 3, a Gízella-malom mögött.

Fiók: **BÉCS.**

XVIII, Schopenhauerstrasse 4.

SZAMOS KÉNYVÉNYEK

FOLYÉKONY SZENSÁV-TELEFON

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

1869—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szekrényi Lajos végrehajtatónak, Szekrényi József és neje May Irma végrehajtást szenvedő elleni 900 kor. tőkekövetelés és járulékai, valamint a csatlakozottak kimondott pécskai kir. kincstári uradalom 19.540 kor. s jár. iránti, Agoston Mihály 140 kor. s jár. iránti, az orosházi takarékpénztár 103 korona s jár iránti és 3800 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (battonyai kir. bíróság) területén lévő, a magyar-bánhegyesi 325. sz. tkvben A I. sor, 115/b. számú beltelek és háznak Szekrényi Józsefné szül. May Irma nevének álló részére (felére) az árverést 1876 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 25-ik napján d. e. 10 órakor

M. Bánhegyes községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik a kir. kincstár kivételével ki bánatpénz letétele nélkül is árverezhet tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 187 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi május hó 10. napján.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

2031

Szell, kir. aljbíró.

Mi a legolcsóbb világítás?

Most, midőn a világítás oly különféle módja áll a közönség rendelkezésére, nem látszik feleslegesnek, hogy pontosan megállapíttassék a világítás különféle módszereinek költsége.

Egy 50 gyertyafényt nyújtó Auer-égő óránként 110 liter légszeszt fogyaszt. Egy köbméter (1000 liter) ára 32 fillér és így egy órai fogyasztás $(0.110 \times 16) = 3.52$ fillérbe kerül.

A tökéletesített petróleum lámpa 150 gramm petróleum óránkénti fogyasztás mellett nyújt 50 gyertyafénynek megfelelő világítást. A petróleum árának kilogrammonként 50 fillérrel (mi literenként 40 fillérnek felel meg) számítása mellett 50 gyertya erejű láng óránként $(0.150 \times 25) = 7.50$ fillérbe kerül.

50 gyertya erejű láng nyújtására a villamos izzó lámpa óránként 185 wattot fogyaszt. 100 wattját 10 fillérrel számítva, egy 50 gyertya erejű láng ára óránként $(1.85 \times 10) = 18.50$ fillér.

Összesítés:

50 gyertya erejű légszeszláng (Auer-égő) ára óránként	3.52 fillér.
50 " " petróleumláng ára óránként	7.50 fillér.
50 " " villamos fény " "	18.50 fillér.

Légszeszberendezéseket a legolcsóbb árakon, önköltségen s a legkedvezőbb feltételek mellett készítünk el.

Telefonszám: 25.

Az aradi légszeszvilágítási vállalat.

MAKÉCYETEM
VEGYTANI INTÉZETE

KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGEN TISZTA
BICARBONÁT
ASUANYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUT
ÉRTKEZŐ KOCSIBAN

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közölné teszi, hogy a kir. kincstar és csalakozott társai végrehajthatónak, özv. Bánfi Gáborné és társai végrehajtást szenvedő elleni 449 kor. 40 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék, (a battonyai kir. járásbíróság) területén lévő, az apáczai 78. sz. tkvben fekvő A. + 65. hrzi szám alatt foglalt ingatlanra az árverést 1498 koronában ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 4-ik napján d. e. 11 órakor Apáczsa község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanbecsárának 10%-át vagyis 149 kor. 80 fillt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi június hó 20. napján.
A battonyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Széll, kir. albiró.

405—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kik. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezzel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság V. 736. sz. végzése által Lengyel Lőrincz jelentkezésére s több végrehajthatók javára is Sugár Béla aradi lakos ellen 3000 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és feülfoglalt és 2804 korra becsült butorok és egyébektől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Templom-utca 9. sz. leendő eszközzésére 1900. évi június hó 25. napjának d. e. 10 óra határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek, becsárász, alul is eladatni fogják.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 19. napján.
Ortutay Antal, bir. végrehajtó.

Aradi ipar- és népbank. Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi június hó 26-án d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1900. évi június hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak szabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzes fizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

- 16525 16623 16651 17446 18173 18250 18278 18453
- 19192 19264 19958 624 814 1111 1294 1306 1554
- 1595 1680 1681 1851 1944 2428 2535 2791 3078 3086
- 3351 3388 3398 3422 3552 3559 3982 4134 4145 4232
- 4381 4483 4549 4565 4698 4701 4749 4769 4798 4811
- 4885 4888 4920 4930 4937 4989 4981 5075 5145 5162
- 5387 5481 5488 5716 5749 5808 5810 6086 6067 6107
- 6390 6394 6397 6399 6436 6443 6449 6451
- 6499 6502 6553 és 6581, mely árveréshez a venni szándékozik ezennel tisztelettel meghívotnak.

Arad, 1900. évi június hó 9-én.

Az igazgatóság.

8 arany, 19 ezüst arany, 30 ezüst arany

Kerületi Turista-Fluid

a kigyó jeggyel

(Turista-Fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtatott nagyobb utak után erősbitésül.

Egy 1/4 palack ára Kor. 2.— Egy 1/2 palack ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárakban kapható. — Főraktár:

a „Kerületi gyógyszerárban“ Korneuburg, Bécs mellett.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszernak.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadjam örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeploimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsetzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbirca bőrvörösséget és mindennemű arczbetegséget bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: Tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.)
Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázsos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyemmel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában
ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elődkiütegek, ugyszinten orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb- és szakkalkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok alkérítésvégéig határozottan Berger-féle kátrányszappannal megrendelése a az ismert védjegyre vonatkozóan történjen. Idült bőrbetegségeknek sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
A gyengebb kátrány-szappan az urebor tisztítatlan-éggel eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi tejbetegsége ellen leül-mulhatlan börtisztító, mozdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

55 % glicerín tartalommal és linom illattal. Ára minden fajnak használatul együt 25 kr.; dobozokban 3 db 1 lit. 4 db 1 lit. 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különbözik a következők: **Borax-szappan** a bőr limonitására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbólszappan** a bor szmitására mind a szűrt és mint fertőtlenítő szappan Berger-féle **fenyő-ürdőszappan** és **fenyő-piper-szappan**, Berger-féle **gyermek-szappan** a benne **kör-rezére** (25 kr.) **lethyo**-szappan rheuma és arcvörösség ellen, **szepítő szappan** igen hathatos **Taubin szappan** fagyadás és bajkölthet ellen. **Fog-szappan** kezesben 1. sz. rendes fogazatok, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappanokat** illetőleg tudunk a rópraktárra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell keresni, mert az ismertetlen hamisítatlan utazatok vannak. Gyár és főraktár: **G. Heil & Comp. Troppau.** Üzemjelölő kitzetése a nemzetközi gyártmányjelölés Bécsben 1882.

8675—1900. kh.

Hirdetmény.

Az aratási idő beállásával az ide vonatkozólag fennálló törvényeink és szabályrendeleteink alapján a lakosság érdekeinek megóvása céljából szükségesnek látom következőket közzé tenni:

Annak, ki nem cselédminőségben gazdasági munka teljesítésére szerződik, igazolvánnyal kell bírnia. E nélküli felfogadásuk tilos.

Aratást, hordást, nyomtatást, cséplést s általában bármely gazdasági munkát nem cselédminőségben szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a munka szerződés mindig írásban a munkások többségének lakhelyén illetékes községi előljáróság (Aradon Lócs Rezső aljegyző, avagy helyettese Vannay Gyula aljegyző) előtt köttetendő.

Szénát vagy gabona neműeket a földekről éjjel csupán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukoricza földek őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot vagy majorságot tartani nem szabad.

Erő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmas gabonának nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedhető.

A szérius helyeken összehordott gabonanevelők akként helyezendők el, hogy az asztal végük között legalább hat méter míg a sorok között legalább tíz méter üres hely legyen.

A cséplőgép tulajdonos, a gép működése színhelyén tűzbiztonság okáért egy fecskendőt, továbbá a munkások testi épségének megóvása érdekében vérelállító szereket, u. m. tannint, cseresavas foszforsavas, vasoldattal telített vattát vagy tépést és jodoform gazet nyomfoltokat, sebkezelőket és mézgo polyát (gummi polyá) folytonosan kéznél tartani, a gép körül foglalkozó munkások szűk és testhez simuló ruházatáról és arról gondoskodni köteles, hogy sebesülés esetén sérült az első orvosi segínyt minél hamarabb megkapja. A cséplésnél, valamint az asztalok között dohányozni tilos.

A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetik, kiknek tiltva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése továbbá a gépfelügyelő személyes felelőséggel tartozik, hogy a gép körül ittas emberek alkalmazást ne nyerjenek.

Fahidon 4000 kg. elegysúlyt meghaladó mozgonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentést tettek.

Erzsébet, Sága és Gáj külvárosokban, vagy Poltura városrészben a takarmány boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az ezt környező épületek közt legkevesebb 20 méter üres tér marad, több boglya vagy kazal pedig csak akkor helyezhető el, ha azok még öt méter üres tér marad.

Aradon, 1900. évi június 18.

Sarlot,
főkapitány.

Fonciére, Pesti biztosító intézet.

Hirdetmény.

A Ia dijszabály szerint (haláleseti tőkebiztosítás évi nyereség-felosztással) biztosítottak, kiknek szerződésai 1899. év végével érvényben állottak:

az évi díj 10⁰ o-át kapják osztalékul.

Az VP és VaP (vegyes tőkebiztosítás 3 évi nyereségrészszel egybekötött) dijszabály szerint biztosítottak 1896-ik évben megnyitott csoportjára

az évi díj 68²/₃ o-a esik osztalékul.

Említett osztalékok 1900. október hó 1-éig azon képviselőségeinknél vehetők fel, melyeknél a díjfizetés eszközöltetett. A biztosítottak által fenti időpontig fel nem vett osztalékok a biztosított tőkék emelésére fordíthatnak.

AZ igazgatóság.

1900. évi tavaszi és nyári idényre valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak

frt	2.75.	3.70.	4.80	jó
>	6.—	és 6.90	a jobb	
>	7.75	a finom		
>	8.65	a finomabb		
>	10.—	a legfinomabb		

valódi gyapju szövetből.

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kammergarn stb. szállít gyári árában és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

Mégan felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendelésait közvetlenül a fenti gyári cégnél tegye meg.

1795--1900. pm.

Hirdetmény.

A törvényhatóság utadónak az 1900. évre vonatkozó egyéni-kinti kivételei lajstromait az 1890. évi I. t. cz. 23. szakcikk értelmében hivatalomban a jövő hó 8-tól kezdődő 15 napi közzéadásra kiteszem, s erről az érdekelteket azzal értesítem, hogy a kivétel lajstromokat a közzéadásra kitétel ideje alatt megtekinthetik, s az elleni felszámolásukat hozzám ugyanazon idő alatt benyújthatják. Aradon, 1900. évi június hó 6-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

13907—1900.

Hirdetmény.

A Budapesten létező m. kir. technológiai iparmúzeum szervezeti szabályzata a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszterium által nekünk is megküldetvén, felhívjuk iparosaink figyelmét arra, hogy ezen múzeum működési célja s az annak szolgálatában álló eszközök a modern ipar gyakorlása szempontjából eléggé nem méltányolható előnyöket biztosít.

Értesítjük az érdeklődőket, hogy ezen szabályzat a hivatalos órákon belül, a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál bármikor betekinthező. Arad, 1900. június hó 16.

A városi tanács.

Chronométer és mű-órás.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemű órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

Dusan berendezett

schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. Különlegességek: chronométer, chronográf, negyed- és perc-ütő és ébresztő (vecker) zsebrák, hordozható éjjeli-óri ellenőr (Wächter) órák.

A legújabb mintázatu fali, inga- és álló-órák (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyszintén mindennemű disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezesszünk!?!

EGRY L. és TÁRSA.

Orresiptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucsuk foglalat, valamint a legújabb rendszerű foglalat nélküli orresiptetők. Ugyszintén szemüvegek, (pápaszem), monokli, teknősbéka lornyetek, minden minőségbeni nagy raktár, barométer, higrométer, termométer minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők färdőhőmérő, sírhőmérő, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközölünk, meglepő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-órás Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

— Vidéki megrendeléseket postafordultával eszközölünk. —

Látszerész (optikus.)

Megyei és városi telefon 355.

NEUMANN

Férfi-, női- és gyermekruha
ARAB
 a „Fehér Kereszt“ szálló...
Szabott árak!
 Mérték szerinti megrendelésre pontosan eszközölve.

Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában)
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uralkalmak, cs. és kir. katonai sereg-
 ségek, vasutak, ipari-bány. és gyári társulatok, építési váll-
 alatok, építőmesterek, egyúttal gyári és ingatlan-
 donosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek messzben fölényes
 száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában külön-külön
 fölfele szállítanak és a mi a festés tisztaságát illeti, a leg-
 olajfestékek.
 Mintakártya, egyúttal utasítás kívánva, ingyen és bérmentve küldetik.

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizének használata mellett, üvegje **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Örkösei**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamiltványok feljelentői **161** díjaztatnak. — Előlapot **Aradon: Rozsnyay Mátyas** gyógyszerárában. Szabadság-tér. 2427

Iglófürdő
 Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.
 Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében. 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villamos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmaiban szenvedőknek, adólok részére.
 Jó konyha, mérsékelt árak, szonóra, olvasó-terem, Lawn-Tennis.
 Fürdővad május 15-től szeptember végéig. Elő- és utóidényben tetemes árccengedés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer László. — Posta és távirat-állomás helyben. Utarutka—Igló—Kassa—Igló vagy Budapest—1404 a fürdőigazgatóság Iglófürdő.

329—1900. g. sz.
Árlejtségi hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a másodrendű törvényhatósági utak megkavicsolása iránt folyó év július hó 2-án d. e. 10 óra-kor árlejtsést tart.
 Kikiáltási ár:
 1. a nyomásközi, a gulyalegélből, az ötvenes határba vezető, valamint a szegényházi pusztához vezető utak megkavicsolására 959 korona.

A közbiztonsági közúti utak javítása és homokolásra 480 ill. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.
 Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.
 Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejts megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtségi feltételeket ismeri és elfogadja és az ajánlat boritékán ki van tüntetve, hogy az ajánlat melyik munkára vonatkozik.
 Az árlejtségi feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi június hó 18-án tartott üléséből.
 Kiadta: **Vannay**, aljegyző.

Kertész
 segéd
 alkalmazást keres
 július 1-én belépésre.
 Bővebbet e lapok kiadóhivatalánál. 2034

Egy jó házból való **fiu** gyakoronoknak azonnal felvétetik **Reiniger A. S.** fakeskedőnél Aradon.

Egy kényelmes **uri lak**
 mely áll: **5 szoba**, előtér, fürdő, konyha, és minden szükséges kiegészítővel.
elköltözés v. **azonna** vagy **1-ső augusztus** átadandó.
 igen jutányos bérrel.
 Czim a kiadóhivatalnál.

Zálogtárgyak elárverezése
 Van szerencsém a t. cz. ... nek ezennel tudtal adni, hogy **ékszertárgyak** 1900. évi július **Ingóságok** 1900. évi július délelőtt 8 órakor a tekintetű kapitányi hivatal egy tisztviselőjének léteben üzlethelyiségemben utca 12. sz. azon **1900. április hóban eső** zálogtárgyak, melyek lejártak, nem váltattak, sem elzálogolási idejük megjárta, legtöbbet igénybe vevőket el fogom minden 1882

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospekte gratis (Specialabtheilung). Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest. Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzgetriebes u. unserer reichen 40-jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennütigen Rath bei Effectentransaktionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements. „UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“ XXI. Jahrgang. Einziger unabhängiger Finanz-Rathgeber. Interessenvertretung des Privat capitales.

STERN
 Arad és vidéke legnagyobb **női felhívás**
 Aradon, And